Наша свабода

№17(104) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

12 ЛЮТАГА 2001 года ПАНЯДЗЕЛАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Срэбная прыступка беларускага біятлону

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Усё ж такі эстафета – каронны беларускі від праграмы на біятлонных спаборніцтвах. Яшчэ раз гэта знайшло пацвярджанне на Чэмпіянаце свету па біятлоне ў славенскай Паклюцы, дзе ўчора прайшла заключная гонка – мужчынская эстафета.

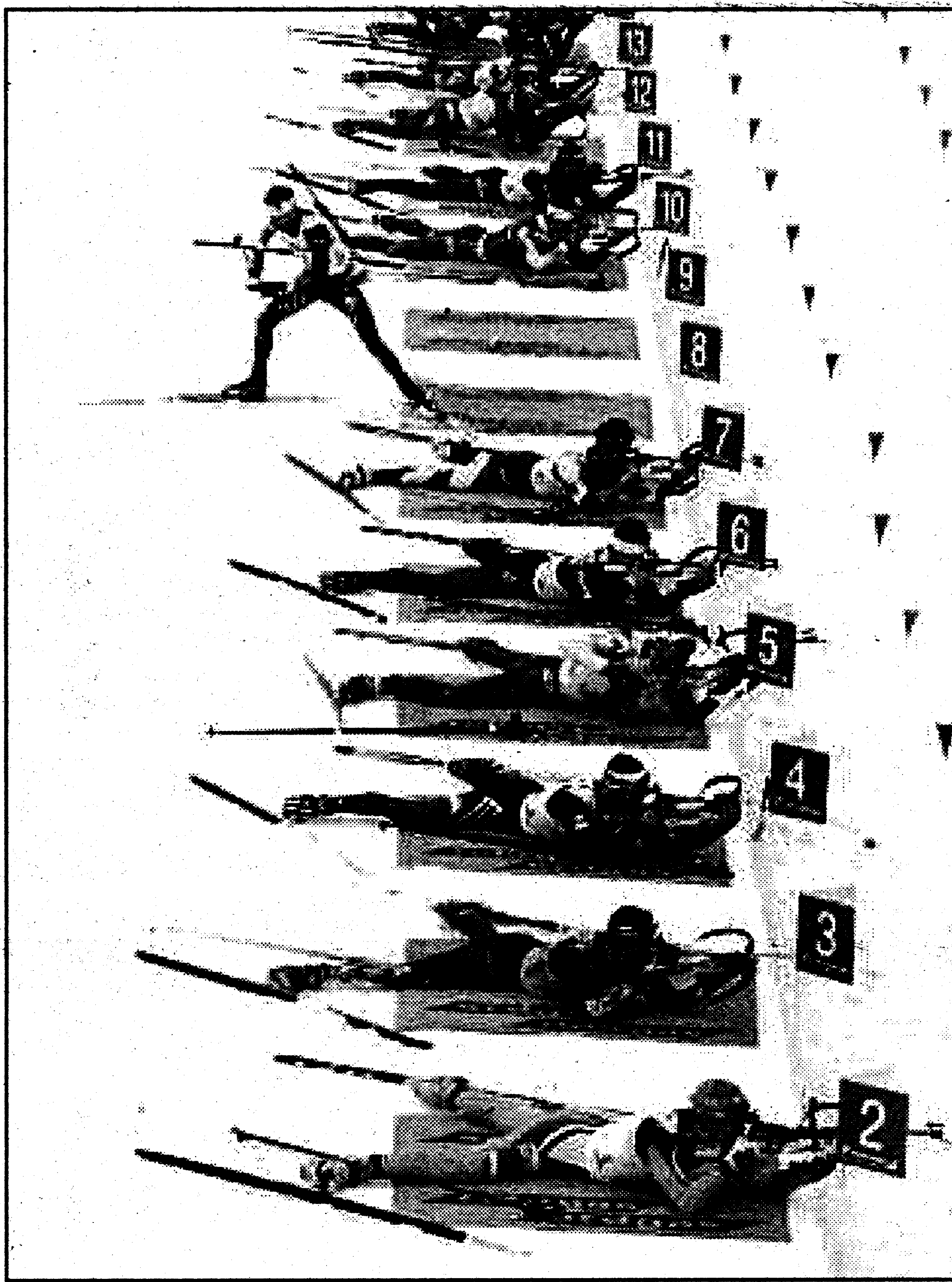
Беларуская каманда — чэмпіён свету ў эстафеце 1999 года. Да гэтага два гады запар беларусы выйгравалі на чэмпіянатах сышоўшую ў нябыт гонку патрулёў. І ў гэты раз ад беларусаў, якія ў індывідуальных стартах, акрамя лідэра каманды Вадзіма Сашурына, сябе не праявілялі (месцы ў 3-ім дзесятку), чакалі сюрпрызаў.

Першым ад беларусаў пайшоў на трасу Аляксей Айдараў. Яго чакала барацьба ў першую чаргу з грандамі з каманд Германіі, Расіі, Нарвегіі і Францыі. Але фартуна ў гэты раз адразу адвярнулася ад немцаў. Іх прадстаўнік на першым этапе паслізнуўся і выбіхнуў нагу, у выніку адстаў ад усіх і прыехаў на фініш з такім адставаннем, што астатнія нямецкія біятланісты так і не здолелі выправіць становішча.

У барацьбу асаў з першага этапа ўключыліся дзве каманды-сюрпрызы: Беларусь і Латвія. Айдараў не так хутка бег, але бездакорна страляў, у выніку перадаўшы эстафету маладому Аляксандру Сыману першым! За беларусамі шчыльна ішлі латышы і нарвежцы. Сыману ставілася толькі адна задача – не прайграць шмат, і ён яе перавыканаў, не толькі не вылецеў з групы лідэраў, але і прыбыў на фініш у першай тройцы. Алег Рыжанкоў таксама амаль беспамылкова адстраляў і добра адпрацаваў нагамі. А вось склад групы лідэраў змяніўся. Замест стомленых латышоў на трэцяе месца ўзняліся французы, у якіх на апошнім этапе мусіў бегчы лепшы біятланіст гэтага года Рафаэль Пуарэ. Увогуле склад першай чацвёркі апошняга этапа быў суперзорны. З мінімальным адставаннем адзін ад аднаго стартавалі: Рафаэль Пуарэ, Оле-Эйнард Б'ёрндален, Вадзім Сашурын і двухразовы чэмпіён свету ўжо гэтага года расіянін Павел Растоўцаў. Было зразумела, што на лыжні Вадзім грандам саступіць: заставалася добра страляць. Што ён паспяхова і зрабіў. Аднак не з такім кулямётным тэмпам, як маланка-Пуарэ. Француз сышоў з сёмага агнявога рубяжа першым і больш ужо нікому сваё бясспрэчнае лідэрства саступаць не збіраўся. Барацьба разгаралася за іншыя медалі...

На сёмым стрэльбішчы Б'ёрндален па мянушцы «электрычка» не пацэліў пяць разоў з васьмі стрэлаў, але тым не менш праз 2,5 кіламетры, адматаўшы штрафныя кругі, даганяў Сашурына, які ішоў другім. Растоўцаў яўна вычарпаў запас шанцавання і пакрысе пачаў адставаць. Апошнія стрэлы лёгка даліся Пуарэ, і той паехаў за золатам. Усе сталі сачыць за тым, як адстраляюцца Сашурын і нарвежац. Беларус пайшоў з стрэльбішча першым з выйгрышам у нарвежца ў 26 секундаў. Праз кіламетр (да фінішу было яшчэ кіламетр трыста метраў) адставанне скарацілася да 10 секундаў, і, здавалася, што срэбра сплывае на вачах. А тут яшчэ непадалёк паказаўся Растоўцаў, і ўвогуле замаячыла безмедальная перспектыва.

За 300 метраў да фінішу Б'ёрндален быў ужо за спіной Сашурына. Хацелася заплюшчыць вочы. Але, відаць, не мог Сашурын падвесці хлопцаў па камандзе – не прапусціў саперніка! 0,6 секунды выйгрышу на фінішы, ускінутыя рукі і падзенне з ледзь не стратай прытомнасці ад напругі... Усё! Перамога. Няхай не золата, але перамога над скептыкамі, якія не верылі, што наша каманда праявіць сябе. ■

Фота AP

Тры гады ў зняволенні

Генадзь БАРБАРЫЧ

11 лютага споўнілася 3 гады са дня арышту дэпутата Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання, вядомага прадпрымальніка Андрэя Клімава. Ён быў прыгавораны судом Ленінскага раёна Мінска да 6 гадоў пазбаўлення волі за нібыта крадзяжы ў асабліва буйных памерах і службовае махлярства пры будаўніцтве дома на вуліцы Лодачнай у Мінску. Хаця падчас суда Клімаў і яго абарона прывялі мноства аргументаў на карысць таго, што пры будаўніцтве дзяржаве не было нанесена стратаў.

У судзе Клімаў і адвакаты звярталі ўвагу на палітычную падаплёку справы: Клімаў, з'яўляючыся дэпутатам Вярхоўнага Савета, выступаў за імпічмент прэзідэнта Лукашэнкі. Зараз А.Клімаў і яго адвакаты падалі старшыні Мінскага гарадскога суда скаргу, у якой выкладзеныя абгрунтаванні неабходнасці новага разгляду гэтай крымінальнай справы.

БелаПАН

Посла возвращают домой

Новый президент меняет кадры своего предшественника

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

В наступившем году началась ротация глав дипломатических миссий Союзной Республики Югославия. Практически все послы в европейских странах, назначенные в свое время бывшим президентом СРЮ Слободаном Милошевичем, отзываются на родину новым главой союзного государства Воиславом Коштуницей. Этот процесс затронул и Республику Беларусь, руководство которой пыталось демонстрировать особо братское отношение к отвергнутому сербским народом Слобо. Помнится, А.Лукашенко ему обещал всесторонною помощь. В том числе и военную. Но в Белграде наступили перемены.

Чрезвычайный и Полномочный посол союзной Югославии Милорад Радевич вручил верительные грамоты Александру Лукашенко 3 октября прошлого года. Неделю спустя после первого тура президентских выборов, которые принесли победу объединенной демократической оппозиции. Как известно, результаты голосования С.Милошевич пытался оспорить, настаивая на проведении второго тура выборной кампании. Свою уверенность в победе он демонстрировал и тем, что продолжал назначать своих послов в страны мира. В группу таких кадров попал и господин М.Милорадович, который умудрился на следующий день после встречи с А.Лукашенко провести пресс-конференцию, на которой клеймил сербскую оппозицию вместе с ее лидером Воиславом Коштуницей.

Тогда осенью многих удивила не только полнейшая неосведомленность сербского дипломата о происходивших процессах в собственной стране, но и практическая никчемность посольства Республики Беларусь в Белграде, глава которого просто был обязан держать руку «на пульсе» происходивших событий и информировать свое руководство. Некоторые мастера аппаратных интриг при дворе попытались тогда воспользоваться случаем и возбудить главу государства в отношении личности посла. Как известно, послом Республики Беларусь в СРЮ уже не первый год работает Валерий Брилев – зять бесславно уволенного экс-министра иностранных дел Ивана Антоновича. Мол, надо бы заменить посла на более компетентного кадра. Конечно, та спешка, с которой всезнающий правитель Беларуси принял верительные грамоты от посла С.Милошевича, который уже числился в «нежильцах», может свидетельствовать о том, что правду о происходивших в сентябре-октябре 2000 года событиях в Белграде сказать ему было некому. Впрочем, хаотическое, неуверенное поведение демонстрировала и Москва, успевшая буквально в последнюю минуту «врубиться» в сербскую ситуацию. Так что, похоже, пресловутые аналитики из Ясенево, других российских структур также не могли помочь своими «мозгами» союзникам из Минска. ▶

Окончание на стр.3

НАВІНЫ

■ **Інспекцыя Дзяржаўнага падатковага камітэта пачала апісваць маёмасць гомельскага прадпрыемства «Стромаўталінія» ў якасці заходу па пагашэнні 32-мільённай запазычанасці ў бюджэт.** На заводзе, які вырабляе шыфер, керамічную плітку і цэглу, працуюць 160 чалавек. Былі апісаны «КаМАЗ», ацэнены ў 5 мільёнаў рублёў.

■ **На мінулым тыдні ў Жлобіне супрацоўнікамі аддзела эканамічнай злачыннасці падчас хабарніцтва затрыманы чыноўнік Гомельскага аблвыканкама.** Хабарнік быў змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання. Памер хабару – 50 долараў. Гэтыя грошы былі ўзнагародай за вызваленне ад штрафу мясцовай прадпрыемальніцы.

■ **Сталічныя органы ЗАГСа падвялі статыстычныя вынікі працы за 2000 год.** Летась па Мінску зарэгістравана 15.782 фактаў нараджэнаў, 16.245 смерцяў, 12.185 шлюбаў, з якіх 1.009 — з іншаземцамі. Разам з тым ЗАГСамі афармлена 1.070 разводаў, а ўсяго на развод было пададзена каля 8 тысячаў заявак.

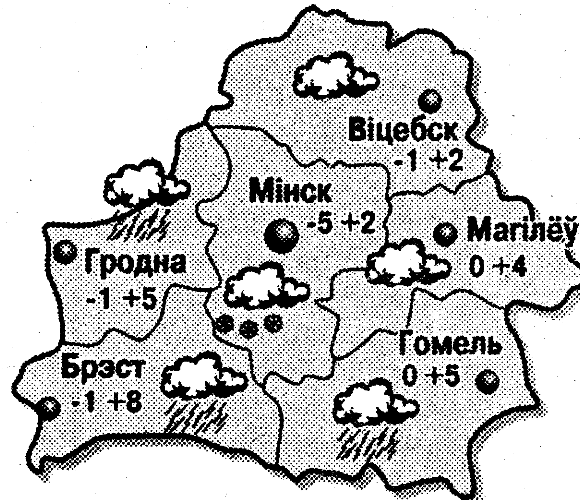
■ **Паводле інфармацыі міністэрства кіравання дзяржаўнай маёмасцю, сёлета ў Беларусі плануецца прыватызаваць 400 аб'ектаў.** Усяго зараз у той ці іншай ступені рэфармавана толькі чвэрць прадпрыемстваў, дзе гэта меркавалася зрабіць. Прычым не дужа эфектыўна: рэнтабельнасць акцыянерных таварыстваў – 13,3%, дзяржаўных прадпрыемстваў – 12,8%.

■ **Сёння а 17-ай гадзіне ў памяшканні Управы БНФ па Варвашэні, 8 у Мінску адбудзецца канферэнцыя з удзелам святароў і вернікаў, прычым самых розных канфесіяў «Пра любоў».** Будуць наладжаны абмеркаванні наступных пытанняў – «Любоў чалавечая і любоў Божая», «Любоў да Радзімы і любоў да блізкага», «Каханне паміж мужчынамі і жанчынамі».

■ **Будынак сінагогі пачатку мінулага стагоддзя ў Маладзечне будзе перададзены вернікам-іудзеям.** Такое рашэнне дасягнутае паміж імі і гарадскімі ўладамі. Зараз там размяшчаецца разнастайная дзяржаўныя ўстановы, а іудзейская абшчына арандуе пакуль што пад маліто́ўны дом прыватнае жыллё.

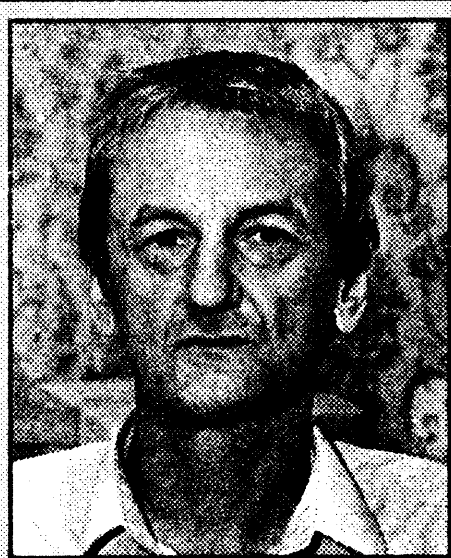
■ **У Нацыянальным мастацкім музеі з'явіліся новыя экспанаты.** Гэта пяць твораў сучаснага кітайскага жывапісу і дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, якія перададзены музею ў якасці падарунка ад амбасады КНР. Яны папоўняць экспазіцыю «Мастацтва Усходу».

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

Крыніца: www.yahoo.com

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1220

Чые пазыкі?

Аляксандар ДУБРАВІН

Расія — наш галоўны саюзнік па бюракратычным антыканстытуцыйным крамлёўска-драздоўскім альянсе — не хоча вяртаць пазыкі. Набрала яна па свеце, ні многа ні мала, больш за 150 мільярдаў даляраў чужых грошай, якія вокамгненна зніклі нібы ў прорве: ні карысці, ні следу. Уласна кажучы, набрала іх увогуле не Расія, а маскоўская драпежная прадажная бюракратыя. Звычайныя расіяне, безумоўна, не маюць ніякага дачынення да пазыкаў Крамля. І як, скажыце, не знікнуць тым далярам, калі імі распараджаюцца ў Маскве такія адмыслоўцы, такія прайдохі і махляры, як сумна вядомы сябар Лукашэнкі Павел Барадзін? Такія сябры вельмі жвава навучыліся прыладжваць чужым купюрам свае крывенькія ножкі.

150 мільярдаў ляснулі, толькі бурбалкі пайшлі. Гэтак жа лёгка там ляснуць, калі прыйдзецца, і 150 трыльёнаў. Пакуль дурні даюць, датуль злодзеі крадуць. Масква – яма без дна, ненасытная багна для чужых грошай – ад гэтага толькі ікнула. А ўся астатняя Расія з зайздрасцю пракаўтнула слюну. Як былі простыя расіяне галадранцамі, так імі і засталіся. У цэнтры яшчэ нішто сабе, жыць можна, а што робіцца ў глыбінцы? Ці возяць туды назіральнікаў ад еўрапейскіх арганізацыяў? Там можна пабачыць карціны не горшыя за афраканскія. У далёкіх ад цывілізацыі расійскіх вёсках, расказваў мне адзін расійскі эмігрант, вяселлі святкуюць вакол глыбокіх ночваў з самагонам ды вывармі рэпы. Пасядуць вакол іх з лыжкамі, сёрбаюць і закусваюць. Потым пачынаюцца танцы-шманцы-зажыманцы з мацъ-перамацъ частушкамі, потым мардабой: вёска ідзе на вёску біцца на кулачках – нацыянальны спорт, апісаны яшчэ Лермантавым у паэме пра купца Калашнікава. Хто гэтых людзей выцягне да святла, да сучаснай цывілізацыі?Дзе набрацца грошай на культуру для гэтых няшчасных? На вуліцы пачатак трэцяга тысячагоддзя...

Пазыка дрэнная тым, што бярэш грошы чужыя, але аддаеш свае. Масква ж бярэ чужыя і аддае чужыя. Бо і цюменская нафта, і газ, і якуцкія алмазы, і уральскае ўзбраенне — гэта ўсё менавіта тое, да чаго яна не мае ніякага дачынення. Яна толькі распараджаецца тым, што зарабілі іншыя рэгіёны. І таму, на самой справе, аддаваць грошы трэба не Маскве, а ўсёй Расіі. Ёй трэба падпарэзваць ды зацягваць папружку. Расіянаў, а не маскоўцаў, пакідаюць бюракраты зімой без святла і цяпла. Расіяне, а не маскоўскія функцыянеры цягнуць на гарбу цяжар другой каўказскай вайны. Расіяне, а не драпежныя і зладзеяватыя падмаскоўныя генералы, кормяць і пояць сваю падбітую чачэнцамі армію. За кошт простых расіянаў Крэмль падтрымлівае антынародны рэжым у Беларусі і яго галоўнага хакеіста.

Затое Масква самаўпэўнена і гучна гаворыць на ўвесь свет пра Вялікую Расію, пра тое, што не трэба аддаваць чужых грошай, многа і нудна павучае іншыя краіны. Мусіць таму і здаецца расіянам разумнай. Пакуль што... ■

Арыштаваныя Чыгір і Быкаў

Генадзь БАРБАРЫЧ

Разам з Аляксандрам Чыгірам, сынам апазіцыйнага палітыка Міхаіла Чыгіра, вечарам 10 лютага ў Мінску былі затрыманыя Васіль Быкаў — пляменнік вядомага пісьменніка Быкава, і іх таварыш па аўтабізнесе Сяргей Каляда.

Маладыя людзі былі затрыманыя на аўтамабільным рынку ў мікраёне Малінаўка. Паводле некаторых звестак, прычынай іх затрымання стала выяўленне міліцыяй у боксе, які яны арандавалі, запчастак выкрадзенага ў Мінску аўтамабіля. Затрыманыя катэгарычна адмаўляюць сваю віну. Падрабязнасці невядомыя: ні сваякоў затрыманых, ні адваката Аляксандра Пыльчанку, які з раніцы знаходзіцца ў РУУС, да маладых людзей не пускаюць.

Бацькі Чыгіра ўпэўненыя ў невінаватасці сына. Яны не выключаюць, што гэтыя запчасткі ён мог проста купіць на рынку, не падазраючы пра іх паходжанне. Юлія Чыгір заявіла журналістам, што расцэньвае тое, што адбываецца, як палітычную правакацыю, звязаную з маючымі адбыцца прэзідэнцкімі выбарамі. Паколькі крымінальная справа Міхаіла Чыгіра «развалілася», улады «ўзяліся за сына», лічыць яна. Юлія Чыгір папярэджвала Аляксандра аб магчымай правакацыі. Паводле яе словаў, апошнія два тыдні за кватэрай сына было ўстаноўленае вонкавае назіранне: каля пад'езда пастаянна стаяў аўтамабіль, у якім знаходзіліся чатыры чалавекі ў цывільным, у іх былі рацыя, бінокль.

Пакуль што трое маладых людзей затрыманыя на 72 гадзіны. Аднак, як лічыць Юлія Чыгір, не выключана, што Васіля Быкава адпусцяць, паколькі, паводле яе словаў, «прозвішчы двух вядомых людзей следству не патрэбныя». ■

Пошукі адзінага кандыдата зацягваюцца

Рыгор БУЯН

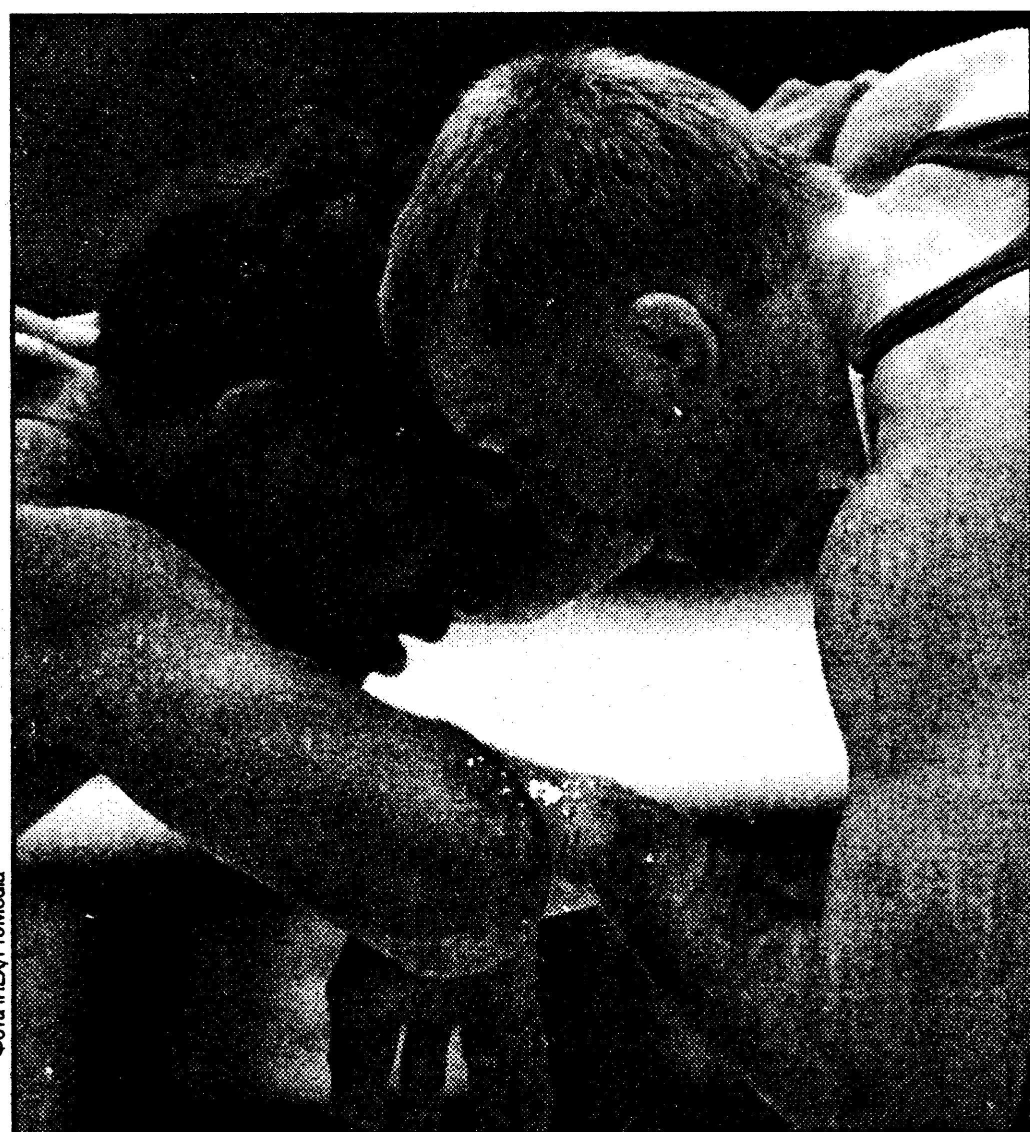
Пошукі адзінага кандыдата ў прэзідэнты ад аб'яднанай апазіцыі занадта зацягваюцца. 8 лютага Каардынацыйная рада дэмакратычных сілаў які ўжо раз перанесла разгляд праблемы па адзіным кандыдаце на нявызначаны тэрмін.

Прынамсі, так лічыць старшыня БСДГ Станіслаў Шушкевіч. «На закрытым абмеркаванні мы гаварылі пра стварэнне шырокай кааліцыі, каб была перамога. Мне здаецца, у нас ёсць такі шанец. Патрабаванні да адзінага кандыдата вельмі простыя: ён павінен быць за незалежнасць, за прававую дзяржаву, за тое, каб у нас дзейнічала Канстытуцыя, якая б адпавядала мінімальным стандартам правоў чалавека і дэмакратыі. «Мінімальныя стандарты» азначае, што палітыку вызначае парламент, а прэзідэнт можа задаволіць усе партыі: ён можа быць з правых, левых, цэнтрысцкіх партыяў. Самае галоўнае, каб чалавек быў сумленны, і людзі яго падтрымалі. Мне здаецца, што мы маем шанец у самыя бліжэйшыя дні вылучыць такога чалавека», — заявіў Станіслаў Шушкевіч.

КРДС стварыла групу ў складзе старшыні БПП Леаніда Лемяшонка, намесніка старшыні БНФ Віктара Івашкевіча і прэзідэнта БКДП Віктара Бабаеда, якая мусіць вывучыць сітуацыю з БСДП (Народная Грамада). Як вядома, яшчэ ў снежні за ўдзел у «выбарчым фарсе», а затым і ў давыбарах у палату прадстаўнікоў сяброўства Народнай Грамады ў КРДС было прыпыненае. Рабочая група можа прыйсці да высновы пра мэтазгоднасць вяртання БСДП у Каардынацыйную раду.

КРДС настойвае і на неабходнасці зменаў Выбарчага кодэкса. Рада патрабуе ўключаць у склад выбарчых камісіяў усіх узроўняў прадстаўнікоў апазіцыйных структураў, але не з дарадчым голасам, як гэта прапанаваў Кансультатыўны савет апазіцыйных палітычных партыяў, а з правам голасу паўнацэннага. ■

ТУРНІР

● На здымку: беларускі спартсмен Сяргей Смаль (справа) вядзе барацьбу з індыйцам Рач Кумарам

Фота IREX/ProMedia

З прыцэлам на Афіны

Дзмітрый УЛАСАЎ

155 спартсменаў бралі ўдзел у XXXI міжнародным турніры па вольнай барацьбе на прызы трохразовага алімпійскага чэмпіёна, сяміразовага чэмпіёна свету Аляксандра Мядзведзя. У беларускую сталіцу прыехалі барцы з Расіі, Украіны, Казахстана, Арменіі, Індыі, Польшчы, Турцыі, Паўднёвай Карэі, Латвіі, Узбекістана, Францыі, Літвы і Эстоніі. Беларусь будуць прадстаўляць 45 барцоў. На гэтым турніры беларускія трэнеры маюць задачу прагледзець рэзерв з мэтай далейшай падрыхтоўкі да летняй Алімпіяды 2004 года ў Афінах. Паралельна з дарослым турнірам прайшлі дзіцячыя спаборніцтвы «Медзведзяня» з удзелам юных барцоў 12-14 гадоў.

Расходы па арганізацыі турніру ўзялі на сябе міністэрства спорту і турызму, Беларуская федэрацыя барацьбы, Мінскі гарвыканкам і шэраг спонсараў. Канцтарыс расходаў — каля 50 тысяч долараў ЗША.

БелаПАН

На прыжыццёвы помнік Лукашэнку

Павел МАЖЭЙКА

936 рублёў сабрана ў Гродне на прыжыццёвы помнік прэзідэнту Лукашэнку. Грошы збіраліся падчас санкцыяванага пікета — перформанса, што праводзіла 10 лютага каля гарадскога Дома сувязі жыхарка Гродна Святлана Нех. У пікеце, які праходзіў пад лозунгам «Падтрымаем прэзідэнта!», бралі ўдзел сябры мясцовых арганізацыяў «Маладая Грамада», «Малады Фронт» і «Моладзь АГП».

Удзельнікі пікета раздалі звыш 20 тысячаў улётак, у якіх параўноўваліся грошы, выдаткаваныя дзяржавай на сілавыя ведамствы, кіраўніцтва справаў прэзідэнта, а таксама на культуру і мастацтва. Прыводзіліся таксама разнастайныя выказванні кіраўніка дзяржавы. У руках маладыя людзі трымалі плакаты «Все — на лыжню в поддержку президента!» і іншыя. Помнік прапануецца паставіць у Свіслачы побач з помнікам Сталіну.

Пасля пікета міліцыя затрымала грамадзяніна Польшчы Пятра Цішэўскага, які фатаграфаваў акцыю. ■

БелаПАН

Прытулак для бежанцаў

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

8 лютага ў Магілёве адчыніў дзверы рэабілітацыйны цэнтр для бежанцаў з іншых краінаў. Цэнтр размясціўся ў адным з магілёўскіх інтэрнатаў і займае 6 пакояў, разлічаных на 15 чалавек. Праўда, памяшканне мае патрэбу ў капітальным рамонце, грошы на які даў Камітэт па міграцыі Упраўлення Вярхоўнага камісара па справах уцекачоў ААН. Першымі жыхарамі рэабілітацыйнага цэнтра сталі 12 бежанцаў з Афганістана. ■

10 гадоў незалежнасці

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

Да гадавіны незалежнасці Беларусі ў германскім Ізэрлоне 9-11 лютага прайшла міжнародная канферэнцыя «Беларусь: 10 гадоў незалежнасці. Вынікі і перспектывы». На форум з'ехаліся каля 80 прадстаўнікоў грамадскіх арганізацыяў Беларусі і звыш сотні прадстаўнікоў германскіх арганізацыяў. На форуме бакі абмяркоўвалі праблемы гуманітарнага супрацоўніцтва, а таксама палітыкі Захаду ў адносінах да Беларусі.

У часе форума працавала выстава твораў беларускага мастака Леаніда Шчамялёва. ■

За праўдаю — у суд

Юрась ХМЯЛЬНІЦКІ

19 лютага Ленінскі суд Гродна разгледзіць скаргу пярвічнай арганізацыі Свабоднага прафсаюза Беларускага вытворчага аб'яднання «Хімвалакно» на адмову «вертыкалі» рэгістраваць структуру і заключаць калектыўную працоўную дамову.

Праблема заключаецца ў тым, што «пярвічка» пастаўленая толькі на ўлік у выканкаме, але не мае статусу юрыдычнай асобы. Адсутнасць такога статусу і сталася падставаю для адмовы заключаць дамову. Нягледзячы на пратэст пракурора, выканкам Гродна адмаўляецца рэгістраваць «пярвічку» СПБ на ВА «Хімвалакно».

Між тым калектыўная дамова – гэта дакумент, які рэгулюе ўсе працоўныя і сацыяльна-эканамічныя стасункі паміж наймальнікам (адміністрацыяй) «Хімвалакно» і наёмнымі работнікамі, чые інтарэсы абараняе дзеючы на прадпрыемстве прафсаюз. Для прафсаюза пытанне заключэння калектыўнай дамовы вельмі важнае, бо гэтым дакументам прадугледжваюцца многія льготы і гарантыі і для прадстаўнікоў самога прафсаюза.

У СПБ спадзяюцца, што Ленінскі суд Гродна зойме бок прафсаюзаў. «Натуральна, суд не павінен выносіць рашэнне на нашую карысць, але, улічваючы абставіны (у пярвічнай арганізацыі ёсць нават славуты юрыдычны адрас), мы лічым, што нашую скаргу задаволяць», — заявіла прэс-сакратар СПБ Наталля Быкава. ■

Даінтэграваліся: «былая краіна Беларусь»!

Агенцтва «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Правінцыйная амерыканская газета *The Examiner* 6 лютага надрукавала паведамленне «Горад ухваляе скульптуру за 45 тысяч долараў», дзе распавядае пра беларуса, які атрымаў замову стварыць за гэтыя грошы скульптуру для канферэнц-цэнтра *Adams Pointe*.

Можна было б толькі парадавацца за Аляксандра Тылевіча, якога выбралі з 500 мастакоў, каб менавіта ён ажыццявіў у горадзе Блю-Спрынгс (штат Місуры) свой праект з мадэрновай назвай «*BlueSprings.Net*». Ды толькі газета піша пра яго наступным чынам: «*Alexander Tylevich, a native of the former country of Belarus who currently resides in St.Paul, Minn.*» – у перакладзе гэта значыць «ураджэнец БЫЛОЙ краіны Беларусь, які цяпер жыве ў Сент-Поле, Мінесота». ■

Багаслоўскі дыялог па праблемах экуменізму

Марат ГАРАВЫ

Дэлегацыя каталіцкай царквы епархіі Брысанонэ-Брыксэн з паўночнай Італіі бярэ ўдзел у навуковай канферэнцыі «Багаслоўскі дыялог — спроба сумеснага адказу на пытанні нашага часу», якая з 8 па 13 лютага праводзіцца ў Еўрапейскім гуманітарным універсітэце ў Мінску.

Як паведаміў БелаПАН намеснік дырэктара Хрысціянскага адукацыйнага цэнтра імя святых Мяфодзія і Кірыла Дзмітрый Харчанка, у канферэнцыі таксама бярэць удзел мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, патрыяршы экзарх усяе Беларусі Філарэт, клірыкі Мінскай епархіі і выкладчыкі факультэта тэалогіі ЕГУ. Гэтае мерапрыемства, адзначыў Дзмітрый Харчанка, працягвае міжканфесійны дыялог дзвюх цэркваў, якія ажыццяўляюць спробу ў вырашэнні некаторых праблемаў сучаснасці, у прыватнасці - пытанне аб уз'яднанні каталіцкай і праваслаўнай галінаў хрысціянства.

Дэлегацыя ў складзе сямі італьянскіх рэлігійных дзеячаў на чале з біскупам Вільгельмам Эгерам прыбыла ў Мінск 7 лютага па запрашэнні Беларускай праваслаўнай царквы. У гэты ж дзень госці сустрэліся з архібіскупам, апостальскім нунцыем у Беларусі Дамінікам Грушоўскім, уладыкам Філарэтам і архібіскупам, мітрапалітам Мінска-Магілёўскім, апостальскім адміністратарам Пінскай дыяцэзіі, кардыналам Казімірам Свёнтэкам. ■

БелаПАН

Яроменка ўладкаваўся ў амбасаду

Мар'ян КАРЫМОНТ

На мінулым тыдні стала вядома, што беларуская амбасада ў Расіі зрабіла артысту Мікалаю Яроменку-малодшаму, сыну памерлага летась Мікалая Яроменкі-старэйшага — акцёра Купалаўскага тэатра і старшыні Канфедэрацыі творчых саюзаў Беларусі, прапанову стаць пасольскім дарадцам па культуры. Праўда, на грамадскіх пачатках. Той пагадзіўся. Хоць, у прынцыпе, гэта вырашылася, кажуць, яшчэ падчас дзён беларускай культуры, праведзеных у сярэдзіне студзеня ў Маскве.

Мікалай Яроменка будзе займацца пытаннямі культурніцкага абмену паміж дзвюма краінамі. Між тым не выключана, што беларускі бок паставіць бліжэйшым часам перад міністэрствам культуры і амбасадай у Расіі задачу шырокамаштабнай арганізацыі ў Мінску і па рэгіёнах гастроляў вядомых расійскіх артыстаў, пэўным чынам ангажаваных у перадвыбарчую кампанію Аляксандра Лукашэнкі. І тут абазнанасць Яроменкі (ён жыве ў Расіі і лічыцца расійскім акцёрам адно што беларускага паходжання) у тамтэйшай культурніцкай прасторы можа прыдацца якраз дарэчы.

Хоць сам Яроменка з нагоды заняцця ім пасады дарадцы па культуры ў беларускай амбасадзе давводзіць, што будзе намагацца трымацца падалей ад палітыкі. Наколькі гэта яму ўдасца, стане зразумелым ужо вельмі хутка: на расійскім тэлеканале «Культура» павінна з'явіцца 15-хвілінная перадача Мікалая Яроменкі з «інтэграцыйным» назовам «Агульны дом», якая мае на мэце перыядычна прадстаўляць расейцам беларускую культуру і мастацтва. Паглядзім, ці патрапіць у эфір «Агульнага дома» тыя нашы творцы, каму, прыкладам, не знаходзіцца месца на Беларускім тэлебачанні. ■

У Наваполацку забаранілі «Акцыю Любові»

Андрэй АЛЯКСАНДРАЎ

Наваполацкі гарвыканкам адмовіў у дазволе мясцовым арганізатарам акцыі «Любові! Свабоды! Пераменаў!». Зрэшты і забароны на правядзенне акцыі арганізатары не атрымалі.

У мінулую пятніцу заяўшчык акцыі Зміцер Салаўёў атрымаў адказ з выканкама, у якім сцвярджаецца, што заява на правядзенне акцыі *«пададзена з парушэннем гл.2 ст.6 Закона Рэспублікі Беларусь «О собраниях, уличных шествиях і пікетированіі», у прыватнасці ў заяве не ўказаны меры па ахове грамадскага парадку ў час правядзення мерапрыемства»* (захаваны правапіс арыгіналу). Да таго ж, выканкамаўскім чыноўнікам падалося, што «мэта мітынгу «Святкаванне Дня Святога Валянціна» не адпавядае вызначэнню «митинг», якое падаецца ў законе.

А скончваецца ліст з выканкама ўвогуле бязглуздзіцай. Апошні сказ сцвярджае, што гарвыканкам адмаўляе заяўшчыкам акцыі ў *«прыняцці заявы на мітынг»*. Аднак адмовіць у прыняцці заявы гарвыканкам НЕ МАЕ ПРАВА.

Сп. Салаўёў лічыць, што гарвыканкам не мае сапраўдных законных падставаў для забароны акцыі.

Тым часам наваполацкія арганізатары акцыі не збіраюцца адступаць. У сераду плануецца арганізаваць масавае народнае гулянне на цэнтральнай плошчы горада перад будынкам гарвыканкама. ■

Посла возвращают домой

Окончание, начало на стр.1

Игра по смещению ненавистного Западу Слободана Милошевича была проиграна славянскими интеграторами вчистую.

Реакция из Минска большого друга ушедшего С.Милошевича была в общем-то предсказуема и как всегда оригинальна. После официального поздравления в адрес В.Коштуницы по случаю его победы на президентских выборах А.Лукашенко сделал ряд заявлений, которые в Белграде, других столицах приняли к сведению. В частности, он заявлял, что не допустит появления в Беларуси «второго Коштуницы». Фамилия нового президента Югославии, выходит, стала нарицательной, этаким символом антилукашенковской оппозиции. Как после этого строить двусторонние отношения, сказать не просто.

Любопытно по этому поводу одно высказывание, которое приписывают видному думскому деятелю Дмитрию Рогозину. По мнению председателя комитета по международным делам Госдумы, из происшедших событий в Югославии россияне вынуждены были извлечь для себя соответствующие уроки. В том числе в отношении союзного белорусского режима и его оппозиции. Отныне российские политики будут контактировать со всеми сторонами.

А что касается югославских уроков для нынешнего руководства Беларуси, то пока они проявляются лишь в паническом страхе. Оно еще больше стало ощущать свою одиозность в Европе, географическим центром которой собственно является. Югославский посол М.Радевич отбывает 15 февраля из Минска домой. Об этом Белград уже официально известил МИД Беларуси. Исполнять обязанности главы дипломатической миссии СРЮ будет дипломат Слободан Ярчевич. Официальные СМИ Беларуси пока стараются всячески избежать темы отзыва посла. Его последние встречи с палаточными спикерами были преподнесены пропагандой как поздравления официального Белграда по случаю прошедших парламентских выборов, которые Европа не признала. На самом деле, обреченный, вслед за большой группой других послов С. Милошевича в России и других странах к отставке югославский посол М. Радевич просто прощался.

Но есть и еще одно соображение, связанное с заменой посла СРЮ в Беларуси. Может так получиться, что порою непредсказуемый А. Лукашенко решит принять одновременно верительные грамоты у нового югославского посла и уже текущий месяц ожидающего этого волнительного момента американского посла Майкла Козака. Надо полагать, ведущие политруки режима назовут тогда такой акт своего хозяина как своеобразную демонстрацию мощи славянского единства в противовес однополярному миру. ■

Правал «круглага стала»

Рыгор БУЯН

Амбіцыйныя мэты, пастаўленыя перад круглым сталом «Прэзідэнцкія выбары-2001», сталіся недасяжальнымі для арганізатараў форуму – Вярхоўнага Савета 13 склікання і КРДС. Многія запрошаныя да дыскусіі палітыкі, якія маюць самае непасрэднае дачыненне да прэзідэнцкіх выбараў (старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарык і экс-міністр абароны Павел Казлоўскі, першы сакратар ЦК ПКБ Сяргей Калякін, лідэр ЛДП Сяргей Гайдукевіч), наогул праігнаравалі мерапрыемства. Больш за тое, ніводзін з 10 заяўленых замежных дыпламатаў (кіраўнік КНГ АБСЕ Ханс-Георг Вік, паслы Францыі, Германіі, ЗША) на «круглым стале» не з'явіўся.

У поўным складзе былі прадстаўленыя толькі АГП і БНФ. З 60 запрошаных палітыкаў і дыпламатаў на «круглы стол» ці прыйшла палова, так што сур'ёзнай гаворкі адбыцца і не магло. Тыя, хто сабраўся, пагаварылі пра хібы Выбарчага кодэкса ды пра неабходнасць і цяжкасці назірання за выбарамі. Але ўсё гэта даўно вядомыя рэчы, што былі актуальныя яшчэ напачатку таго года. Арганізатары не змаглі прапанаваць ні новых ідэяў, ні рашучых дзеянняў. ■

На зависть всей Европе

Максим ГЛИКИН

Пока Павел Бородин томится в бруклинском застенке, главное дело его жизни — обновленный Кремль — притягивает к себе толпы туристов. Билет стоит 500 рублей (почти 20 долларов).

Заняться ремонтом Кремля Борис Ельцин решил в конце 1993 года — сразу после обстрела парламента и принятия новой Конституции. Художественную концепцию предстоящих работ, по свидетельству Бородина, Борис Николаевич сформулировал так: «Чтобы было державно».

Бородин собрал команду художников и архитекторов и отправился по самым знаменитым дворцам-музеям России и зарубежья — перенимать опыт. «Я все смотрел — и Версаль, и Фонтенбло, и Букингемский дворец, — вспоминал Пал Палыч. — Но ничто мне не нравилось, а после осмотра папского дворца в Ватикане я так прямо сказал: «Чистенько, но бедненько».

Если заказчик сказал, чтобы было «державно» и «не бедненько», значит так и будет. О роскоши отремонтированных покоев 1-го корпуса (Сенат) можно судить по расходам на закупку мебели: сумма одного из контрактов (его обнаружили швейцарские сыщики) достигла 90 миллионов долларов.

Ремонт двух корпусов был лишь разминкой перед главной работой — реконструкцией Большого Кремлевского дворца. Восстанавливать дворец решили в строгом соответствии с оригиналом — точно так, как его задумал и отстроил в 1839 году Константин Тон.

Для начала решили реконструировать два зала, которые больше всего пострадали при большевиках, — Андреевский, он же Тронный, и Александровский. (В 1934 году эти помещения были переоборудованы в зал заседаний Верховного Совета.) Любое отклонение от подлинника считалось браком и комиссией отвергалось. Только на позолоту тут ушло 50 килограммов золота.

— Мы забраковали первые образцы штофа с муаром, которые сделали итальянцы, — рассказывает Татьяна Каменева. — Не устроили нас и итальянские люстры, выполненные для Андреевского зала. Но нам сказали: раз кредит взяли в Европе, там и должны размещать заказы.

Паркет для БКД тоже делали на родине Микеланджело. При этом выполняли его в строгом соответствии с чертежами XIX века, ни на йоту не отступив от рисунка царских времен. С помощью специалистов по древесине определили, что для полной идентичности необходимо 23 породы дерева. Их свозили со всего света, в том числе и из Африки. Окна для БКД изготавливали в Германии, колокола для башенных часов отливали в Голландии — в Королевской колокололитейной компании.

Кое-что приходилось переделывать, и не по одному разу. Долго, например, не получались двуглавые орлы, закрепленные на фасаде взамен морально устаревшей надписи «СССР». Мастера, отлившие орлов из меди, предлагали сохранить естественный цвет металла. Когда повесили первого орла, комиссия отправилась на противоположный берег Москвы-реки — взглянуть, как это смотрится издалека. Орел с этого расстояния был похож на черного паука, сползающего с крыши. Мастерам приказали перекрасить державных птиц в цвет «дикого камня».

В отличие от ремонта первых двух корпусов, реставрация БКД сопровождалась умеренной рекламной кампанией. О ней снят видеофильм, изданы книга и несколько альбомов. Единственное, что оставлено в тайне — сколько стоило все это удовольствие. Правда, сметная стоимость реконструкции БКД названа: 335 миллионов долларов. Но выясняется, что это лишь «стартовая» цена проекта, а в реальности БКД обошелся казне гораздо дороже. О том, как начиналось финансирование кремлевской реконструкции, рассказал один из бывших руководителей минэкономики:

— Приходит Пал Палыч и говорит: «Мне нужно в общей сложности 10 триллионов рублей» (тогда — около 2 млрд. долларов. - **М.Г.**). Я говорю: «Пал Палыч, вы понимаете, что если я вставлю эти цифры в бюджет, а у нас вся инвестиционная программа составляет 5 триллионов, то никакая Дума это не пропустит, будет скандал». — «Ну тогда дай мне пять миллионов тонн нефти». Я согласился — куда денешься!

Конвертировать нефтяные квоты в доллары было поручено доверенному спецэкспортеру «МЭС» — фирме, учрежденной подмосковным конезаводом и Московской патриархией. По оценкам экспертов, «МЭС» перекачала за бугор даже не пять, а восемь миллионов тонн нефтепродуктов. О размере полученной ею выручки история умалчивает, известно лишь, что Бородин на «МЭС» обиделся, посчитав, что она не доплатила ему 45 миллионов долларов.

Нефтяной схемой финансирования Пал Палыч не удовлетворился, и перед началом работ в БКД управление делами президента выпустило векселя на 492 млн. долларов, гарантированные Внешторгбанком. Фирма Виктора Столповских «Мерката Трейдинг» взялась обналичить векселя в Европе. По мнению швейцарских следователей, г-н Столповских с задачей справился: ему удалось выручить как минимум 450 миллионов.

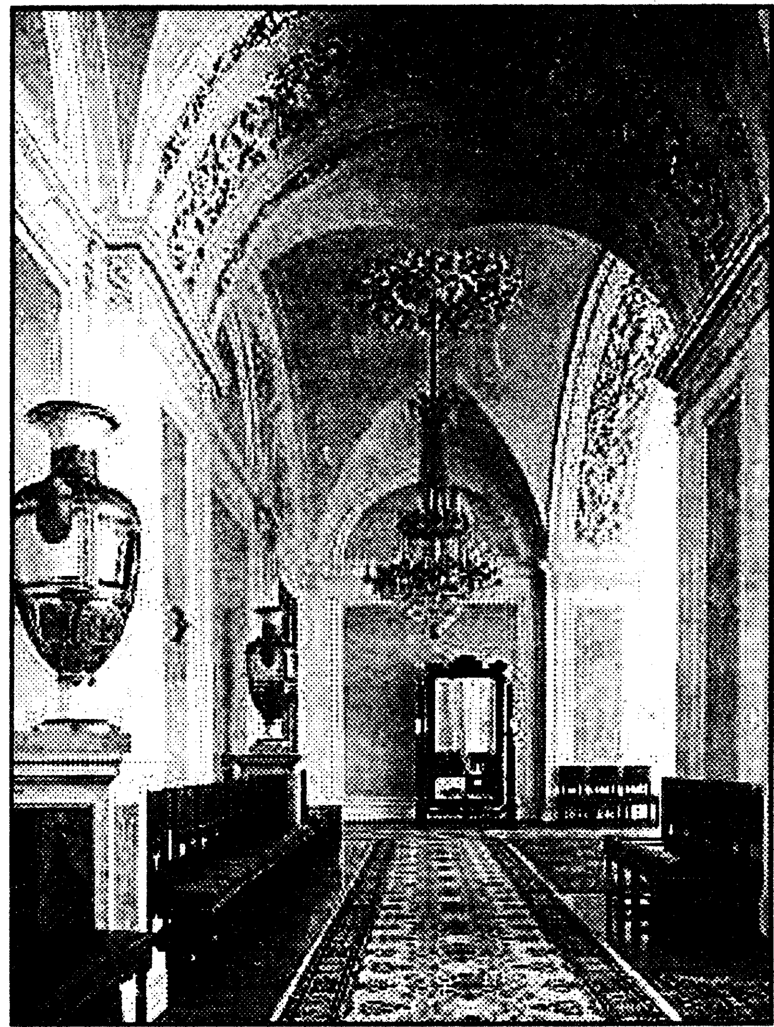
Выходит, что по двум схемам — вексельной и нефтяной — Пал Палыч получил сумму, превышающую сметную стоимость проекта. И все равно денег не хватило не только для продолжения реконструкции, но и для расчета за выполненные работы. ■

Печатается в сокращении.

www.og.ru

Ад рэдакцыі: Хоць рэканструкцыя Крамля – тэматыка расійская, мы вырашылі, што даныя артыкул варты ўвагі нашага чытача.

Павел Барадзін ёсць, як сцвярджаў Аляксандр Лукашэнка, беларуска-расійскім чыноўнікам. І пры ягоных здольнасцях можна не сумнявацца, што свой «крэмль» ён адшукаў бы і ў Беларусі. І разлічвацца за яго тады даваўся б беларусам. Як расійскія грамадзяне не атрымоўвалі па поўгада заробкаў, паміралі ад голаду ў войску ці мерзлі ў кватэрах, а ім хлусілі ў вочы пра крызісы і жаліліся, што Захад пазычае мала грошай.

ПРАФСАЮЗЫ

Неаб'яўленая вайна

Рыгор БУЯН

9 лютага прэзідыум Федэрацыі прафсаюзаў Беларускай прыняў такі рашэнне праводзіць акцыю 14 лютага «Заробкі – на ўзровень цэнаў» на плошчы Бангалор – менавіта туды прафсаюзы паслаў Мінгарвыканкам.

Варта нагадаць, што яшчэ 12 студзеня лідэры 26 з 34 галіновых прафсаюзаў ФПБ накіравалі ў гарвыканкам заяўку на акцыю 14 лютага. Арганізатары адразу заявілі, а пасля неадназова прадублявалі свой намер ні ў якім выпадку не ісці на «месца выгулу сабак» – плошчу Бангалор. У якасці альтэрнатыўнага месца правядзення акцыі былі ўказаныя пяць іншых сталічных пляцовак: плошча Свабоды, Кастрычніцкая, Парыжскай камуны, Юбілейная плошча ці пляц каля стадыёна «Трактар». Аднак 7 лютага мінская «вертыкаль», адкінуўшы ўсе варыянты, «паслала» прафсаюзы менавіта на Бангалор. Як лічаць у ФПБ, з тым разлікам, каб арганізатары пайшлі на парушэнне заканадаўства, правёўшы акцыю па ўласным сцэнары, што дало б уладам падставу апраўдаць любыя рэпрэсіі супраць Федэрацыі, у тым ліку і магчымую ліквідацыю прафсаюзнага аб'яднання праз суд.

Прэзідыум ФПБ выбраў меншае з зол – павесці людзей на Бангалор. Мітынг пройдзе з 16.30 да 19.00 пад агульным лозунгам «Заробкі – на ўзровень цэнаў», які, па задуме арганізатараў, можа сабраць да 30 тысячаў чалавек.

Падрыхтоўка акцыі праходзіла ў надзвычайных умовах, вельмі падобных да неаб'яўленай вайны супраць прафсаюзаў. Пад ціскам уладаў адмовіліся ад удзелу ў акцыі прафсаюз медыкаў, прафкам Мінскага маторнага завода, прафсаюз авіяцыйных работнікаў. І ўсё гэта – на фоне нагнятаемай уладамі антыпрафсаюзнай істэрыі. Прэзідыум ФПБ мусіў абараняцца, заяўляючы, што «адмятае ўсе домыслы з нагоды якога-небудзь «ціску», ажыццяўляемых нібыта кіраўніцтвам ФПБ на галіновыя прафсаюзы». «Улады яўна ставяць за мэту не толькі сарваць акцыю пратэсту, але і раскалоць Федэрацыю, супрацьпаставіць, падзяліць прафсаюзы на «харошыя» і дрэнныя», — заявіў 9 лютага прэзідыум ФПБ.

Днём раней з жорсткай заявай выступіў найбольш радыкальны ў складзе ФПБ прафсаюз работнікаў аўтамабільнага і сельскагаспадарчага машынабудавання (АСМ).

Фота Ул.Шпарака

Называючы рашэнне Мінгарвыканкама чарговым парушэннем канвенцыяў МАП, кіраўніцтва АСМ заявіла, што «чарговы плявок улады ў твар людзей працы не павінен прайсці бясПакарана». АСМ прапануе выказаць недавер кіраўніцтву мінскай «вертыкалі», а Савету ФПБ прапанавана звярнуцца ў Канстытуцыйны суд з нагоды неканстытуцыйнага рашэння Мінгарвыканкама. АСМ настойвае на пачатку падрыхтоўкі да агульнарэспубліканскага страйку з патрабаваннямі давесці тарыфную стаўку першага разраду да ўзроўню пражытачнага мінімуму і падпісання Генеральнага пагаднення на 2001-2003 гады ў рэдакцыі Федэрацыі.

Відавочна, што прафсаюзы аказаліся ў нявыкрутцы. Рашэнне ісці на Бангалор – «вымушаная мера», як сцвярджае старшыня АСМ Аляксандр Бухвостаў. «Нам заставалася альбо весці людзей да адміністрацыі прэзідэнта, альбо ісці на Бангалор. Мы вырашылі пайсці такім шляхам», — падсумаваў прафсаюзны лідэр. ■

ВІЗІТЫ

Цікаўнасць да Беларусі

Рыгор БУЯН

З набліжэннем прэзідэнцкіх выбараў цікавасць Еўропы да Беларусі павялічваецца з кожным днём. 14-15 лютага ў Вене пастаянны камітэт АБСЕ мяркуе разгледзець «беларускае пытанне» на ўрадавым узроўні. Напярэдадні гэтай падзеі ў Мінску пабывалі дэлегацыі Еўрапейскага Саюза і Еўракамісіі. Іхняя мэта – вывучыць умовы, у якіх будуць праходзіць прэзідэнцкія выбары на Беларусі.

Еўрапейцы ў Мінску сустракаліся як з прадстаўнікамі афіцыйнае ўлады (прэзідэнцкая адміністрацыя, МЗС), так і з палітычнай апазіцыяй. Відавочна, што ў Еўропе турбуюцца наконт умоваў правядзення прэзідэнцкай кампаніі; улады даводзілі пра дэмакратызацыю выбарчага заканадаўства, пра паляпшэнне палітычнага клімату ў краіне, дзеля чаго было скарыстана вызваленне дэпутата Вярхоўнага Савета 13 склікання Уладзіміра Кудзінава. Чарговы раз улады сыпалі абяцанкамі правесці дэмакратычныя выбары – у якасці першага кроку называлася дамоўленасць пра аднаўленне перамоваў паміж уладамі і апазіцыяй, якая адбылася на сустрэчы Х.-Г.Віка з міністрам замежных справаў Міхаілам Хвастовым. Нягледзячы на тое, што гэтая дамоўленасць – не канчатковая, урадавы бок казырнуў гэтым перад еўрапейцамі.

Апазіцыя, са свайго боку, давodзіла адсутнасць істотных падзвіжак у палітычным клімаце ў параўнанні з леташнімі выбарамі ў палату прадстаўнікоў. Выбарчае заканадаўства таксама патрабуе кардынальных зменаў – пра гэта прадстаўнікам Еўрапейскага Саюза і Еўракамісіі гаварылі старшыні АГП – Анатоль Лябедзька, ПКБ – Сяргей Калякін, БСДГ – Станіслаў Шушкевіч.

Абодва візіты не маюць ніякіх юрыдычных наступстваў. Але сам факт сведчыць пра пастаянную цікавасць да сітуацыі на Беларусі і пра магчымыя спробы Еўропы паўплываць на дзеючы рэжым праз Расію, з якою Беларусь мае саюзныя сувязі. Ускосным таму пацвярджэннем з'яўляецца прэс-канферэнцыя дзеючага старшыні АБСЕ Джана Мірчы ў Маскве 8 лютага. «Мы прапітваем ціск і сцвярджаем, што беларускі народ заслугоўвае большай дэмакратыі, а таксама свабодных і справядлівых выбараў», — заявіў Джана Мірча. ■

Кучма мяняе «сілавікоў»

Міхась КАРПОВІЧ

Украінскі прэзідэнт 10 лютага абвясціў пра адстаўку кіраўніка Службы бяспекі Украіны Леаніда Дзяркача, а таксама начальніка прэзідэнцкай аховы Уладзіміра Шэпеля. Рашэнне было абвешчанае «за зачыненымі дзвярыма» падчас паседжання Савета нацыянальнай бяспекі і абароны.

Адстаўкі Л.Дзяркача ўжо даўно патрабавала апазіцыя, бо, як лічыцца, той спрычыніўся да забойства незалежнага журналіста Георгія Гангадзэ.

Ніякіх афіцыйных тлумачэнняў адстаўкам дадзена не было, але відавочна: абодвух «сілавікоў» знялі за недагляд. Як прызналі эксперты пасля вывучэння шырока вядомых «стужак Мельнічэнкі», прэзідэнта сапраўды маглі праслухоўваць у яго ўласным кабінеце. Нагадаем, што былы афіцэр СБУ М.Мельнічэнка абнародаваў стужкі, нібыта запісаныя ў кабінеце Л.Кучмы, на якіх кіраўнік краіны дае загад «сілавікам» на ліквідацыю Г.Гангадзэ.

Афіцыйная украінская экспертыза паведаміла, што галасы на стужцы сапраўдныя, але самі тэксты, мяўляў, змантаваныя, і таму ў цэлым атрымоўваецца фальшыўка.

Акцыя «Украіна без Кучмы» 6 лютага 2001 года.

Леанід Кучма таксама пераконвае, што ніяк не мог даваць загад забіць журналіста, і гатовы прысягнуць аб гэтым на Канстытуцыі або на Бібліі. Зрэшты, можа, асаблівага загаду і не патрабавалася. Цалкам магло атрымацца так, што, пачуўшы пажаданне аб «знікненні» Г.Гангадзэ, кіраўнікі сілавых ведамстваў па-свойму яго зразумелі. Вось і даводзіцца ім цяпер усім разам выкручвацца.

Па-ранейшаму невядомы пакуль далейшы лёс яшчэ аднаго актыўнага ўдзельніка апошніх скандалаў – генеральнага пракурора Украіны Міхаіла Пацябенькі. Як мы ўжо паведамлялі, ён цяпер знаходзіцца ў 45-дзённым адпачынку. Але ўсё больш украінскіх аналітыкаў схіляецца да таго, што адразу па заканчэнні тэрміну адпачынку М.Пацябенька пойдзе ў адстаўку – сам, каб не правакаваць галасавання аб недаверы яму ў Вярхоўнай Радзе. ■

Скончыўся канфлікт на чэшскім тэлебачанні

Міхась КАРПОВІЧ

Выконваючым абавязкі кіраўніка дзяржаўнага Чэшскага тэлебачання парламент прызначыў 47-гадовага Іржы Балвіна, былога рэдактара аддзела мастацтва. У суботу ён прыступіў да працы.

Іржы Балвін будзе кіраваць ЧТ на працягу бліжэйшых пяці месяцаў. Пасля заканчэння гэтага тэрміну будзе сфарміраваны новы савет па Чэшскім тэлебачанні, які мусіць вызначыць сталага кіраўніка.

Адным з першых рашэнняў на новай пасадзе новага в.а. кіраўніка стала звальненне кіруючага складу дзяржаўнага тэлебачання, які дагэтуль быў лаяльным да былога дырэктара Чэшскага тэлебачання Іржы Ходача.

Нагадаем, што прызначэнне 21 снежня мінулага года І.Ходача генеральным дырэктарам ЧТ выклікала пратэст супрацоўнікаў тэлебачання, якія распачалі бестэрміновы страйк. Адначасова яны занялі адну з студыяў Пражскага тэлецэнтра і вялі адтуль свае ўласныя праграмы. Журналісты ставілі пад сумнеў аб'ектыўнасць і неангажаванасць новага кіраўніка. Пасля шматлікіх боек вакол асобы І.Ходача ён сам быў вымушаны пайсці ў адстаўку. Але акцыя пратэсту не скончылася: было невядома, каго наступнага прызначаць на пасаду. Кандыдатура Іржы Балвіна, здаецца, задаволіла ўсіх.

Афіцыйна страйк журналістаў скончыўся а 18-й гадзіне па мясцовым часе ў суботу. Ужо сёння чакаюцца прызначэнні ў новую каманду менеджэраў на ЧТ. ■

Вайскоўцам падвысяць заробкі

Міхась КАРПОВІЧ

Амерыканскі прэзідэнт Джордж Буш паабяцаў падвысіць заробак вайскоўцам. Як паведамляе агенцтва *Associated Press*, у штотыднёвым звароце да нацыі прэзідэнт заявіў, што мір быў устаноўлены пры дапамозе сілы, а сілу забяспечваюць вайскоўцы.

Ён таксама паведаміў пра свой намер у бліжэйшы час наведаць ваенныя аб'екты ў розных штатах. Сваёй мэтай Джордж Буш ставіць падкрэсліць прыярытэтнае месца арміі ў сваёй палітыцы і ўзняць аўтарытэт прафесіі вайскоўца.

Падчас выбарчай кампаніі лідэр рэспубліканцаў моцна крытыкаваў адміністрацыю Біла Клінтана за недастатковыя выдаткі на абарону.

У радыёзвароце Дж.Буш паведаміў, што выканае ўсе свае перадвыбарчыя абяцанні і знойдзе 1,4 мільярда долараў, неабходныя для падвышэння заробку і паляпшэння жыццёвага ўзроўню амерыканскіх вайскоўцаў. Частка сродкаў бюджэту – каля мільярда долараў — пойдзе, паводле абяцанняў прэзідэнта, на ўтрыманне ў армейскіх шэрагах высокакваліфікаваных адмысloўцаў.

Прэзідэнт ЗША паведаміў, што абаронная палітыка краіны патрабуе радыкальнага перагляду, у сувязі з чым ён плануе правесці поўнамаштабную рэвізію амерыканскіх ядзерных арсеналаў. Чакаецца, што ў бліжэйшы час Дж.Буш выдасць распараджэнне аб ацэнцы патрэбы ЗША ў ядзернай зброі. Магчыма, што ён прапануе скарачэнне ядзерных зарадаў з 7,5 тысяч да 2,5 тысяч.

Пакуль што Белы дом запатрабаваў ад міністра абароны ЗША Дональда Рамсфельда даць аналіз структуры амерыканскіх узброеных сілаў пасля заканчэння «халоднай вайны».

Некаторыя прадстаўнікі Рэспубліканскай партыі выказваюць апасенні, што абаронны бюджэт не будзе павялічаны – на чым яны настойваюць, — аднак Джордж Буш паведаміў, што да вывучэння аналітычнай справаздачы не трэба рабіць паспешных і магчыма памылковых крокаў. ■

Цар не стане прэзідэнтам

Ірына СТАРЦАВА

Канстытуцыйны суд Балгарыі не дазволіў былому манарху краіны Сіміёну II балатавацца на пасаду прэзідэнта.

Прымаючы рашэнне, суддзі спасылаліся на артыкул Канстытуцыі, паводле якога кандыдат у прэзідэнты мусіць стала жыць у краіне на працягу не менш чым 5 гадоў перад выбарамі.

У мінулую суботу Сімяон II распаўсюдзіў заяву ў адказ. Былы манарх паведаміў, што вельмі засмучаны рашэннем суда, але не збіраецца яго аспрэчваць.

Сімяон II афіцыйна лічыўся царом Балгарыі ў часы з 1943 па 1946 гады, калі быў яшчэ ў дзіцячым узросце.

Пасля таго, як уладу ў Балгарыі захапілі камуністы, царская сям'я мусіла з'ехаць за мяжу. 63-гадовы Сімяон жыве ў Іспаніі, але ў канцы студзеня гэтага года прыехаў у Сафію, каб паўдзельнічаць у прэзідэнцкай гонцы.

Цікава, што ў Балгарыі былы манарх карыстаецца вялікай папулярнасцю. Не зважаючы на тое, што Сімяон II так і не паспеў абвясціць сваю палітычную і эканамічную праграму, шмат хто хацеў бы ягонага абрання на пасаду найвышэйшага кіраўніка. Паводле сацыялагічных апытанняў, экс-манарх мае салідныя трэцяе месца сярод астатніх кандыдатаў. ■

НАТО расширится не только на Востоке

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Нейтральная Австрия до последнего времени не стремилась в NATO. Присоединяясь к программе «Партнерство ради мира», австрийцы сделали ряд существенных оговорок, в том числе относительно своего неучастия в какихлибо военных операциях. Но мнение руководителей страны на этот счет изменилось.

Во время своего двухдневного визита на прошедшей неделе в Австрию Владимир Путин дал понять, что Москва хотела бы «вечного нейтралитета» Австрии. В то же время он признал и то, что подразумевалось само собой: Австрия самостоятельно определяет свой внешнеполитический статус. Наблюдатели отметили, что нынешний хозяин Кремля подходит к рассмотрению этого вопроса гораздо менее догматично, чем часть московской дипломатии. Так, не кто иной, как посол Российской Федерации в Австрии Александр Головин накануне визита своего президента прибег к международно-правовой аргументации, заявив, что существует внутренняя связь между государственным договором и законом о нейтралитете. При этом ликвидация последнего де-факто возможна только с согласия державы, подписавшей государственный договор.

По мнению австрийской стороны, аргументация российского посла оставляет без внимания условия, при которых подписывался договор: холодная война была в разгаре и у всех ее участников был свой интерес к независимой Австрии. Нейтралитет тогда был самым подходящим средством. Абсурдность логики, которую озвучил посол, заключается в том, что вместе с нейтралитетом ставится под вопрос и само право на существование независимой Австрии. И все это происходит в контексте внутриполитических дебатов, где нейтралитет рассматривается как существенный признак тождества Второй Республики.

Нынешний канцлер Австрии Вольфганг Шюссель, еще будучи министром иностранных дел, обосновал позицию тех, кто выступает за вступление Австрии в *NATO*. Она заключается в том, что членство в *NATO* является той единственной перспективой сохранения безопасности, которая в последующие годы будет буквально преследовать Австрию.

Европа является сегодня одним из очагов разрастающихся этнических и национальных конфликтов со многими нерешенными проблемами меньшинств. Австрия, в силу своего географического положения, находится в наиболее рискованной ситуации. Известны различия в оценках роли *NATO* на Балканах, которые существуют у Москвы и столиц государств-членов *NATO*. Тем не менее, в докладе швейцарской Комиссии по исследованиям стратегических интересов констатируется, что *NATO* зарекомендовало себя как единственная организация, способная гарантировать безопасность в Европе благодаря «его структурам, оперативным возможностям, участие в нем США». Этот вывод сделан в докладе, над которым работали депутаты всех партий, представленных в швейцарском парламенте, в том числе и социал-демократов.

Во время венских встреч многочисленная российская делегация во главе с Владимиром Путиным, надо полагать, смогла убедиться, что участие только в программе «Партнерство ради мира» перестало быть доминирующим мнением в австрийском истеблишменте. В «обновленном *NATO*» речь идет о более широких проблемах, чем просто планирование каких-то конкретных операций, предусмотренных в программе «Партнерство ради мира». Речь идет о совместном предотвращении распространения оружия массового уничтожения, как их называют, сомнительными режимами и террористическими организациями. Членство в *NATO* дает возможность предпринимать совместные шаги к разоружению, отношениям с Россией, не только внешней, но и внутренней безопасности в Европе. Поэтому просто «Партнерство ради мира» никак не может заменить для Австрии членство в *NATO*. Оно только может быть переходным периодом к вступлению в альянс.

У оппонентов сторонников вступления Австрии в *NATO* существует мнение, что она может стать организатором или участником некой другой системы безопасности. Во многом это касается идеи создания военной составляющей Европейского Союза. Допущение, что Австрия могла бы найти себе партнеров для создания полностью «самостоятельной системы безопасности», по мнению канцлера В. Шюсселя, является полной иллюзией. Впрочем, как и более ранние идеи некоторых политиков о том, что «общеевропейская система безопасности» может заменить уже существующие структуры. В австрийском правительстве, пояснили В.Путину и сопровождавшим его лицам, могут сойтись во мнении только относительно тех перспектив, которые являются реальными. К реальным в Вене относят и вступление Австрии в *NATO*.

Стоит вспомнить, что когда-то бывший канцлер Враницкий придерживался твердой убежденности, что Австрия никогда не должна стать полноправным членом Европейского сообщества, потому что Австрия не может входить в политические союзы. Два с половиной года спустя Австрия послала в Брюссель заявку на вступление, а еще через три года персональные усилия Враницкого по вступлению Австрии в Европейский Союз были отмечены международной Карловской премией. Нынешний канцлер Шюссель уверен, что партии, представленные в правительстве, придут к общему мнению по весьма важному вопросу, которым считается вступление Австрии в *NATO*. Тем самым ей удастся занять достойное место, подобающее для государства, находящегося в самом сердце Европы.

В связи с австрийской перспективой, невольно думается о перспективе белорусской. Некогда, в начале 90-х, заявившее о себе также в центре Европы государство Республика Беларусь провозгласило в своей Конституции стремление к нейтралитету, которого она так и не достигла. В отличие от Австрии, в 1996 году эта Конституция была заменена и Беларусь накрепко вошла в другую систему безопасности. Под российским ядерным зонтиком. Вовсе не очевидно, что этот зонтик будет гарантировать нынешней Беларуси не только внешнюю, но и внутреннюю безопасность. ■

Новая российская дипломатия: переговоры не за столом, а на лыжной трассе. На снимке: Владимир Путин и Вольфганг Шюссель

Банкіры Еўропе непатрэбныя?

Міхась КАРПОВІЧ

На працягу бліжэйшых двух гадоў у Еўропе без працы могуць застацца да 300.000 супрацоўнікаў банкаў. Да такой высновы прыйшлі эксперты, што падрыхтавалі даследаванне для Міжнароднай арганізацыі працы. Асноўнай прычынай для масавых скарачэнняў мусіць стаць хваля ўзбуйнення, якая назіраецца ўжо некалькі гадоў. На банкаўскім рынку ідзе рэструктурызацыя дзейнасці, штогод пашыраецца памер паслугаў, якія аказваюцца праз інтэрнэт, уводзяцца прынцыпова новыя тэхналогіі.

Аналагічная тэндэнцыя, як паведамляюць амерыканскія сродкі масавай інфармацыі, назіраецца ўжо апошнія два дзесяцігоддзі ў ЗША. З 1985 па 1995 гады колькасць банкаў зменшылася на 30%. Толькі пры зліцці *Chemical Bank* і *Chase Manhattan Bank* 12 тысяч супрацоўнікаў гэтых банкаў страцілі працу.

Міжнародная арганізацыя працы падлічыла, што з 1990 па 1997 гады ў 15 краінах, што на сённяшні дзень уваходзяць у Еўрапейскі Саюз, колькасць банкаў зменшылася з 14.640 да 8.820. Скарачэнні спасцігл 130.000 чалавек. ■

Міністр-самагоншчык

Ірына СТАРЦАВА

Міністр сельскай гаспадаркі Эстоніі Івары Падар выказаў меркаванне, што вытворчасць самагону можна часткова легалізаваць.

Вось што ён паведаміў у інтэрв'ю агенцтву «Интерфакс»: «Я сам нарадзіўся ў паўднёвай Эстоніі і ведаю, як гэта трэба рабіць. Там самагон усё роўна робяць для ўласных патрэбаў, і не трэба рабіць выгляд, што гэтага не адбываецца».

На думку міністра, легалізацыя самагонаварэння падвысіла б эфектыўнасць барацьбы з кантрабандай алкаголю.

Івары Падар прызнаўся журналістам, што ў другой палове 80-х гадоў, у часы гарбачоўскай забароны на алкаголь, ён і сам выпраляў самагон. ■

Барадзіна вельмі чакаюць у Швейцарыі

Ірына СТАРЦАВА

Генеральны пракурор кантона Жэнева Бернар Бертоса настойвае на экстрадыцыі Паўла Барадзіна ў Швейцарыю.

Пра гэта паведаміў ён сам у інтэрв'ю швейцарскай газеце *Neue Zuercher Zeitung*.

На думку Б.Бертосы, дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі Павел Барадзін, які цяпер знаходзіцца за кратамі ў бруклінскай турме, не мусіць чакаць прывілеяў ад пракуратуры Швейцарыі, нават калі браць пад увагу ягоную «міжнародную пасаду».

Генеральны пракурор лічыць, што П.Барадзін мусіць паўстаць перад судом у Швейцарыі, і адмаўляе магчымасць прыезду швейцарскіх суддзяў да яго ў ЗША. ■

Усе мытнікі аднолькавыя?

Міхась КАРПОВІЧ

Начальнік мытні эмірата Дубай (Аб'яднаныя Арабскія Эміраты), які адначасова з'яўляецца старшынёй Сусветнай мытнай арганізацыі, быў арыштаваны па падазрэнні ў хабарніцтве. Пра гэта паведаміла агенцтва *Reuters*.

Адначасова з ім былі арыштаваныя два ягоныя намеснікі. Арабскім мытнікам інкрымінуецца атрыманне хабару ў памеры 300.000 долараў. ■

Женские детали журналистики и политики

Типично женский взгляд на борьбу политических сил в Беларуси: «Ребята, давайте ляжем на спину!». Типично гомосексуальный взгляд: «Ребята, давайте станем на четвереньки!»

Александр ДУБРАВИН

Окончание, начало в № 15

3.Короля создает окружение

А теперь давайте восстановим в памяти основные события новейшей истории Беларуси, начиная с осени 1994 года. Вскоре после президентских выборов. С одной стороны, мы видим легендаризированный нашей печатью образ упрямого и крикливого начинающего политика Лукашенко и его команду беспринципных «молодых прагматиков», заглотчиков, припавших на радостях к государственному корыту со всех сторон. Они дорвались к власти, но совершенно не понимают, что с ней делать, и поэтому делают самое доступное для себя: активно насыщаются. Слышатся угрозы, болтовня, крики безудержного хвастовства и злорадства. Вся компания на глазах наглеет.

С другой стороны, мы видим демонизированный нашей печатью образ самоуверенного, жесткого, но безвластного и потому очень уязвимого Позьняка в окружении национальной интеллигенции, молодежи и депутатов БНФ в Верховном Совете 12-го созыва. Они переживают поражение, но усугубляют его неверными выводами и обскурантизмом. Вместо консолидации всех сил на национальной демократической основе, создания достойной альтернативы власти временщиков, укрепления материальной базы, максимального использования возможностей прессы и дипломатии, ими делается ставка на тактику протестов, обличений, предсказаний и последних китайских предупреждений. Потенциал сопротивления у общества еще достаточно высок, нужно лишь грамотное, быстрое и четкое взаимодействие с демократическими ячейками, зародышами политических партий и реалистический план совместных действий. Уже ясно, что правление Лукашенко будет фатальным для страны и ориентир нужно брать на его законное смещение, для чего нужно усиливать позиции его противников в Верховном Совете, находить общий язык с номенклатурой, с военными и силовиками. Увы! Ничего подобного нет.

Эти две стороны непримиримые антиподы. Все остальные отбывают номер в качестве зрителей. Все сидят, сложив на груди руки, и наблюдают за развитием событий. Логика противостояния очень скоро приводит к тому, что Лукашенко выглядит победителем, а Позьняк проигравшим. В этот исторический и очень важный для судьбы нашей родины момент, когда все газеты, радио и телевидение еще относительно свободны, а нынешний узурпатор изображает из себя трепетного демократа и плачет после доклада Антончика, когда Верховный Совет в силе и может поставить нововявленного президента на место, в это самое время почти вся наша журналистика, в том числе и независимая, фактически ложится под власть. Первоначальные насмешки над колхозностью и причудами нового президента в независимых газетах очень быстро сменяются покладистостью в более серьезных вещах. Его нелепые высказывания начинают вдумчиво обсуждаться, в его нелогичных поступках начинают искать высший смысл, в подписанных им документах – стратегические, далеко идущие расчеты. Обсуждаются все мелкие интрижки в его окружении, выводятся рейтинги, где в качестве политика фигурирует, например, Титенков. Популяризируются приспешники. Булахов красуется на газетных страницах, Синицын трудится в своем кабинете от зари до зари, весь в поту и в бумагах. Мы узнаем много подробностей из жизни новых государственных деятелей, а это ведь помощники Александра Григорьевича. Раз у него такие помощники, то каков же ум у него самого!

Отсюда, из сегодняшнего дня нелепыми и жалкими выглядят те портреты. Ну что такое этот Синицын и на что сейчас можно намазывать Булахова? Однако на их положительных образах тогда рос авторитет правителя, как куст крушины набирает силу на куче навоза. Фактически таким, какой он есть, Лукашенко сделала негосударственная пресса, а развила и довела до нынешнего апогея этот нетленный имидж пресса придворная. Именно из независимой прессы все эти разговоры о харизме, об особом даре, о таланте руководителя, о претензиях на московский трон, о необыкновенной любви народа и т.д. Стране приходил капут, а пресса щебетала.

Правильно ли поступала она? Очевидно, да. Но с женской точки зрения. Дескать, зачем понапрасну мутить воду. Будут неприятности, треволнения, выяснения отношений или, не дай Бог, рукоприкладство. «Давайте подождем, мягко направим, уговорим. Авось, поумнеет, образумится. Он очень обучаем». Если вы гуляли с дамочкой поздним вечером по темным могилёвским закоулкам и к вам подходили бритые хмурые ребята с предложением: «Дай закурить!», то у вас найдется что ответить впоследствии на подобные замечания. Сила солому ломит, поэтому не надо быть соломой.

Женская журналистика очень четко ориентируется на победителя. Она не способна к борьбе и сопротивлению, она пагубно влияет на оппонентов диктатуры. Власть, очевидно, представляется ей этаким возбужденным неудержимым самцом. Если его не уговоришь, то надо немедленно расслабиться и получать удовольствие. И когда сегодня я слышу о роли журналиста как некоего постороннего и беспристрастного наблюдателя, как судьи над схваткой, как фиксатора событий, когда на верные и прямые замечания о сущности этой грубой и жестокой власти и на конкретные предложения по изменению статус-кво кто-то говорит «Как грубо! Как жестоко!», я понимаю, что речь идет о женской журналистике. Очевидно, время ее у нас еще не пришло. Женская журналистика больше соответствует развитому гражданскому демократическому обществу.

4. Яйцо или курица?

В качестве оправдания перед милыми журналистками хочу отметить, что женской журналистикой могут заниматься люди обоего пола. Иногда женщина в своих материалах представляется гораздо мужественее и смелее своего коллеги. Есть женщины с невероятной аналитической хваткой и железной логикой. Маргарет Тэтчер, например. Или Мадлен Олбрайт. Но мы говорим не о личностях, а о явлении.

По справедливости женскую журналистику мужского рода вероятно можно было бы назвать гомосексуальной, но от названия суть ее не меняется. Это слабая, уступчивая, конформная и в то же время недалекая точка зрения, изложенная в СМИ или представленная определенным подбором материалов, в определенном свете, с определенной целью. Такая журналистика порождает и соответствующую политику, извлекая на свет обитателей кунсткамеры, вроде г-жи Абрамовой. Именно так, а не наоборот, поскольку в то время, когда у нас еще и политики не было, а некоторые харизматические политики в колхозах не мечтали о ядерном оружии, а обхаживали доярок и счетоводов, женская журналистика уже царила в стране. Жизнь воспитывала журналистов как конформистов, поскольку бойцы обычно заканчивали плохо и бесславно. Все эти нынешние «Советские Б.», большие и маленькие, толстые и тонкие, цветные и черно-белые, все они родом оттуда – из коммунистических времен, когда не рекомендовалось плевать против ветра, лезть на рожон и «выступать». Было бы наивным ожидать вдруг ее резкого качественного изменения, обретения чувства гражданственности, гордости за свою страну, веру в демократические идеалы и т.д. в связи с перестройкой, обретением независимости и недолгим расцветом демократии. Что есть, то есть и никуда от этого не денешься. Но специального культивирования она, безусловно, не заслуживает.

И на вопрос «Есть ли женская журналистика?» следует отвечать "Безусловно есть. И она зачастую занимается не своим делом». ■

«Не может быть и речи о поддержке...»

Вероника ЧЕРКАСОВА

С 17 января у Белорусского союза предпринимателей новый президент — Александр ПОТУПА.

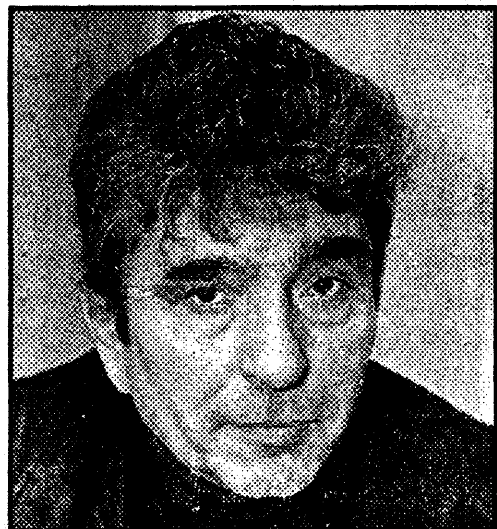
Сегодня он отвечает на вопросы корреспондента НАШАЙ СВАБОДЫ.

— Как вы оцениваете состояние Белорусского союза предпринимателей?

— В связи с перерегистрацией и изменениями в руководстве у нас возникло достаточно сложное положение. Тем не менее, хочу заметить, что в программы Союза вовлечено около 30 тысяч предпринимателей республики. После перерегистрации в 1999 году Белорусский союз предпринимателей стал союзом чисто физических лиц. За прошлый год нам удалось не только остановить сокращение числа членов БСП, но даже добиться его увеличения примерно на две трети за счет новых членов. Прирост этот составил около 65%, что в прошлом году стало рекордом для общественных объединений Беларуси. В мае 1999 года после регистрации в Союзе было 119 учредителей, до конца 1999 года пришло еще 8 человек, и 85 новых членов появилось в 2000 году. С начала 2001 года к нам уже пришло двадцать человек.

— Что делается БСП для того, чтобы преодолеть последствия перерегистрации?

— Со 2 февраля по телефону 206-62-77 открыта «горячая линия» для консультаций по актуальным проблемам предпринимательской деятельности. На вопросы отвечает юрист, в случае необходимости подключается бухгалтер. Самое большое количество звонков связано с перерегистрацией, поскольку именно по этому вопросу сегодня сложилось крайне тяжелое положение. Мы и ранее высказывали опасение, что примерно 70% предпринимателей не успеют ее пройти. Сейчас регистрация продлена, но начиная с ноября возникла весьма специфическая ситуация: кто успел перерегистрироваться – тот перерегистрировался, а кто не успел – тот вообще махнул на все рукой. Для многих условия, на которых производится перерегистрация, так и остались непосильными и невыполнимыми. Мы опасаемся, что в конечном итоге будет потеряно около трети юридических лиц. Остается надеяться,

что ко второму полугодию положение исправится, в противном случае появится большое количество безработных, расцветет теневой и криминальный бизнес.

— Развивается ли в настоящее время сотрудничество с зарубежными партнерами?

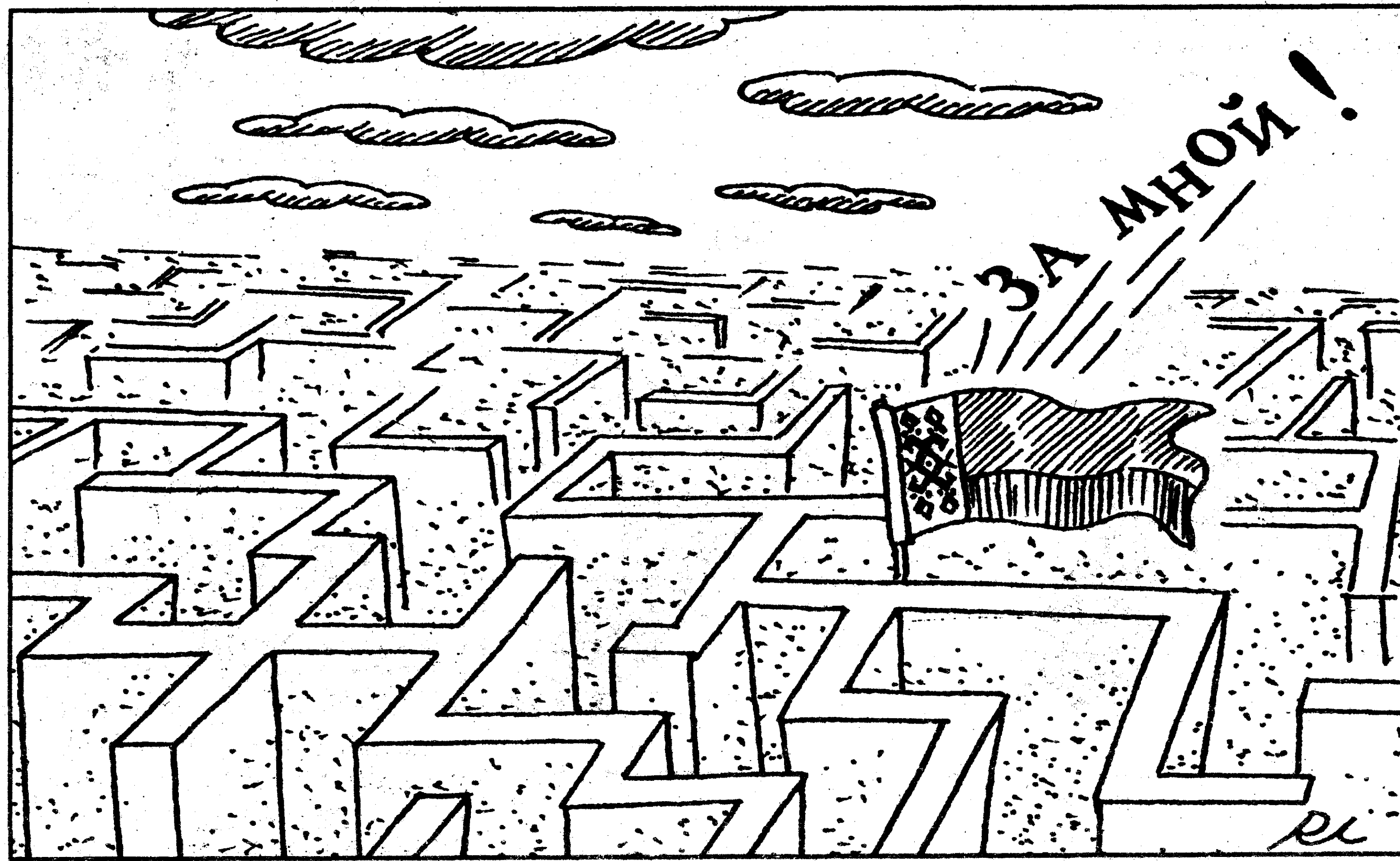
— Сейчас мы работаем по ряду международных программ. Были проведены семинары по программам *USAID*, которые проходили на территории Литвы совместно с литовскими и калининградскими предпринимателями, идет взаимодействие по программе министерства коммерции США, есть интересные перспективы сотрудничества с немецкой стороной как в федеральном масштабе, так и на уровне отдельных земель. Ведется подготовка к выпуску каталога «Спрос и предложение», который предполагается распространить в 196 странах. Мы считаем, что Европа и Запад должны дать понять, что они помнят о белорусских предпринимателях, согласны взаимодействовать с ними и поддерживать их. Кроме того, в настоящее время есть конкретные программы инвестиций, в основном, к сожалению, пробных, или тестовых. Речь идет об относительно небольших суммах, которые будут вкладываться в конкретные проекты, в основном с целью изучения инвестиционного механизма в Беларуси, а не серьезного развития сотрудничества. Работа пошла, но остаются принципиальные моменты, которые ее тормозят. Это в целом неверное отношение к предпринимательству и предпринимателям, воплощением которого можно рассматривать знаменитый сороковой декрет.

— Ходят слухи о том, что в него в скором времени могут быть внесены изменения.

— Да, я думаю, что в связи с выборной кампанией есть большая вероятность того, что некоторые одиозные законодательные акты могут быть если не отменены, то хотя бы трансформированы. Правда, мы опасаемся, что это станет лишь частью предвыборной кампании, а не продуманным государственным решением.

— Были ли предложения Белорусскому союзу предпринимателей принять участие в избирательной кампании на стороне того или иного кандидата?

— Да, и в том числе выступить на стороне действующего президента. Некоторые даже поспешили объявить, что мы согласились. Но это не так. Мы вынуждены негативно оценить семилетнюю экономическую деятельность действующего президента и не можем, к большому сожалению, сказать о ней ничего положительного. Поэтому не может быть и речи о его поддержке. Для серьезного разговора на эту тему у власти было семь лет, и думается, что это достаточный срок для того, чтобы полностью проявить свою позицию. Да и вообще, никаких актов политической активности со стороны Союза я не предвижу, отдельные его члены, несомненно, будут участвовать в каких-то командах. Союз же, как целая организация, не будет предпринимать никаких действий по поддержке того или иного кандидата. ■

Еще одна жертва преследований?

Людмила ГУЛЯКЕВИЧ

В среду польская полиция задержала в Белостоке белоруса Андрея Жуковца. Основанием для задержания послужил разосланный белорусскими органами еще в мае 1999 года международный гончий лист. Белорусские власти подозревают Жуковца в невозвращении банковского кредита размером 700 тысяч долларов.

Андрей Жуковец уже два года живет и работает в Белостоке. Известно, что он обращался к польским властям с просьбой о предоставлении ему статуса политического беженца. По словам представителей Молодого Фронта из Белостока, Андрей Жуковец уехал из Беларуси, поскольку опасался за свою жизнь: в Беларуси он занимался бизнесом и поддерживал финансово Молодой Фронт. Ясь Абадоуски из Молодого Фронта, который три года назад получил статус политического беженца в Польше, заявляет, что белорусская оппозиция приложит все силы, чтобы не допустить экстрадиции Андрея Жуковца в Беларусь.

Напомним, что между Польшей и Беларусью подписан договор о взаимной правовой помощи. На основании этого договора польские органы правопорядка и задержали разыскиваемого гончим листом Андрея Жуковца. Однако порядок экстрадиции предусматривает, что решение о выдаче или невыдаче белорусским властям Жуковца должен вынести польский суд на основании следственных документов. Пока Жуковец находится в экстрадиционном аресте, а белорусская прокуратура должна передать полякам материалы, доказывающие вину Жуковца во вменяемом ему преступлении.

Несколько лет назад польский суд отказался выдать Сергея Станкевича России, а Александра Пупейко — Беларуси, которые в своих странах были обвинены в финансовых преступлениях, хотя преследование их носило очевидный политический характер. ■

МФ заступаецца за Жукаўца

Мар'ян КАРЫМОНТ

Справай арыштаванага ў Польшчы беларускага бізнесмена Андрэя Жукаўца займаюцца следчы камітэт пры міністэрстве ўнутраных справаў Беларусі і Рэспубліканская пракуратура. Яго падазраюць у невяртанні крэдыту, нібыта ўзятага ў «Беларусбанку» на ўсталяванне ў шэрагу беларускіх гарадоў светларэкламы, і заяўляюць пра непалітызаванасць свайго інтарэсу да асобы А.Жукаўца.

Але многія прытрымліваюцца іншага меркавання. У беластоцкай пракуратуры даводзяць, што не маюць да бізнесмена абсалютна ніякіх абвінавачванняў, і што ён затрыманы выключна па вымогах беларускага боку. Зараз палякам прадстаіць вырашаць, ці выдаваць Андрэя Жукаўца, як таго патрабуе беларуская пракуратура. Пакуль жа да высвятлення ўсіх акалічнасцяў справы, у тым ліку да прадстаўлення пракуратурай Беларусі дакументальных доказаў правінаў А.Жукаўца, той на працягу 30 сутак будзе знаходзіцца ў экстрадыцыйнай турме.

На наступны дзень пасля арышту Андрэя Жукаўца да генеральнага пракурора Польшчы Леха Качынскага, а таксама ў тамтэйшае міністэрства ўнутраных справаў звярнуўся Малады Фронт. Маладафронтаўцы заклікаюць польскія праваахоўныя органы не выдаваць бізнесмена, бо не вераць у аб'ектыўнасць следчай і судовай беларускай сістэмы. Цікавасць Маладога Фронту да лёсу А.Жукаўца тлумачыцца тым, што маладзёжнае крыло БНФ у 1999 годзе давала польскаму Савету па справах бежанцаў рэкамендацыю для прадастаўлення бізнесмену палітычнага прытулку (у 1997 і 1998 гадах ён браў удзел у вулічных акцыях пратэсту беларускай апазіцыі, а ўвесну 1998 года з'ехаў у Польшчу якраз з просьбай аб палітычным прытулку).

Пры гэтым Андрэй Жукавец сябрам Маладога Фронту не быў і аніякай матэрыяльнай дапамогі арганізацыі не аказваў. ■

ЭКСПРЭС

Прогнозы, долги, расчеты

Андрей КАРПОВИЧ

Беларусь подписала конвенцию СЕ об ответственности за коррупцию

Республика Беларусь стала членом Конвенции Совета Европы об уголовной ответственности за коррупцию. Как сообщили в МИД РБ, Конвенция СЕ об уголовной ответственности за коррупцию была принята Комитетом Министров СЕ в ноябре 1998 года. Она является итогом договоренностей в Страсбурге в 1997 году.

В Беларуси готовится введение контроля над обращением наличных денег

С 1 июля планируется запретить проводить торговлю или оказывать услуги без наличия кассового аппарата. Специалисты Государственного налогового комитета считают, что такие меры будут способствовать искоренению утаивания от налогообложения доходов, особенно в сфере негосударственной торговли. Кроме того, планируется блокировать несанкционированный доступ к блоку памяти кассовых аппаратов.

Новый банк вскоре появится в СЭЗ «Минск»

Новым банком в свободной экономической зоне «Минск» будет ЗАО «Атом-Банк». Согласие на его регистрацию дано правлением Национального банка Беларуси. Уставный фонд «Атом-банка» объявлен в 500 тысяч долларов США. Это соответствует требованиям Правил создания и регулирования деятельности банков на территории свободных экономических зон Республики Беларусь. ■

Не самый лучший «Стиль»

Наталья РАДИНА

Директора «Стиль-Радио» Татьяну Мартынову, задержанную 3 февраля на 10 суток без предъявления обвинения, выпустили из следственного изолятора 9 февраля. За что ей приходится страдать?

Уголовное дело о получении руководством радио «Стиль» взятки в крупном размере прокуратура Центрального района Минска возбудила еще 25 января. Уже на следующий день был задержан заместитель директора «Стиль-Радио» Тариэл Майсурадзе. Было предъявлено обвинение и начальнику рекламного отдела Тимуру Бунтури, который был отпущен под подписку о невыезде. Оба они обвиняются в получении взятки за предоставление льгот при размещении рекламы. Взятка, по слухам – порядка 1.700 долларов. Финансовую жизнедеятельность радио активно проверяет Комитет государственного контроля: изымается вся документация, почему-то конфискован компьютер.

Нельзя сказать, что эти события стали неожиданностью. «Стиль-Радио» уже давно не ладит с правоохранительными органами. Год назад та же прокуратура Центрального района Минска заводила на руководство радио уголовное дело по той же ст. 430 ч.2 УК (взяточничество). Но из-за недостатка улик дело было прекращено. В это же время «Стиль» проверял Комитет госконтроля, обнаруживший на радио аховое положение с бухгалтерской документацией. Оказывается, государственное предприятие, кормившееся из госбюджета, завело «теневой» бюджет.

Одновременно с этим разросся скандал вокруг тогдашнего директора радио Сергея Шпилевского – сотрудники радиостанции стали строчить на него жалобы из-за систематических нарушений трудового договора. С.Шпилевский обещал своим ди-джеям достойный заработок, но на деле смог дать им ничтожную часть обещанного. Уже тогда обманутые сотрудники «Стиль-Радио», жалуясь на систематические невыплаты зарплаты, рассказывали о методиках своеобразного обмена эфирного времени на рекламный бартер. Но скандал вокруг радио и его директора почему-то замялся. С.Шпилевский «без шуму» покинул радио.

С уходом С.Шпилевского сотрудники радио не скучали. За год им пришлось поменять еще трех начальников: Александра Козлова, Владимира Гриба и Татьяну Мартынову. И вот, наконец, последняя директриса радио, известная своими смелыми замыслами (чего стоит один ее «русский формат» на радио «Би-эй»), обещавшая «Стиль-Радио» резкий рейтинговый скачок, попадает 3 февраля в изолятор ГУВД Мингорисполкома.

При задержании Татьяне Мартыновой не предъявили каких-либо обвинений. Сначала ей объявили о задержании на 72 часа и поместили в изолятор временного содержания, но вечером 6 февраля Т.Мартыновой сообщили, что она заключается под стражу в следственный изолятор на 10 суток до предъявления обвинения. Вот как прокомментировал задержание Татьяны Мартыновой прокурор Центрального района г.Минска Александр Ходотович:

— Мы еще не сделали никаких серьезных выводов, влияющих на судьбы людей. Мартынова находится под мерой пресечения в виде ареста. По выполнении необходимых на наш взгляд действий, мы и будем решать вопрос по дальнейшей мере пресечения. Кроме того, следствие предварительное, а это значит в дальнейшем вероятны коррективы и по квалификации обвинения, и по мере пресечения.

— Но время поджимает. 10 суток без обвинения истекают уже во вторник...

— Мы успеем. Я не хочу, чтобы этот вопрос «болтался», и потому мы намерены разрешить его в максимально короткие сроки. С учетом ажиотажа, который сложился вокруг задержания Мартыновой, я могу твердо заявить одно: мы работали и работаем не зря.

— И что ждет Татьяну Мартынову после вашей работы?

— У нас нет никаких причин задерживать Т.Мартынову в изоляторе. Мы ее отпустим сразу же после завершения этапа экстренной работы. Отпустим даже в том случае, если будет предъявлено обвинение. Ведь у нее очень острая личная ситуация.

«Личная ситуация» Татьяны Мартыновой действительно острая. Дома ее ждет трехлетний сынишка. Поскольку с мужем Татьяна разведена, за мальчиком присматривает бабушка. Но, кроме внука, женщине приходится ухаживать за собственной матерью, прикованной к постели.

Поэтому неудивительно, что многие жалеют Татьяну Мартынову чисто по-человечески. Но, и отбросив сантименты, с трудом верится в причастность Т.Мартыновой к делу о взяточничестве. Ведь даже сам прокурор Александр Ходотович завуалированно признался, что за работой радио «Стиль» тщательно следили.

И тут невольно вспоминается, что к созданию радиостанции «Стиль» имеет отношение Белорусский патриотический союз молодежи, который до сих пор является одним из его основателей. По слухам, именно за его делишки и приходится отдуваться руководству радио. Александр Ходотович эту версию опроверг, заявив, что БПСМ «очень благородно и ненавязчиво» ходатайствует за Татьяну Мартынову. Может просто совесть взыграла?

Как бы там ни было, можно сказать одно: невезучее это «Стиль-Радио». А [illegible]отому, что на чужом нес[illegible]тье счастья не построишь. Вспомните август 1996 года, когда белорусское радио «101,2» было закрыто якобы из-за помех его сигнала одной из линий правительственной связи. Хотя всем понятно, кому оно создавало помехи. Подтверждением этому и стало появление в 1998 году на той самой частоте радио БПСМ. ■

Рэдакцыя прапаноўвае сваім падпісчыкам аплаціць падпіску праз аддзяленні ААБ «Беларусбанка» да 1 сакавіка.

Для аплаты падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выразаць нажніцамі. Адзначце ў квітанцыі тэрмін, на які афармляеце падпіску, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 1040 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на большы тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

КВІТАНЦЫЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

ИЗВЕЩЕНИЕ

Форма № ПД-5

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество)

(индекс) (адрес)

На 2001 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

Пеня

Плательщик Всего

Кассир

УНН 101562750 Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет

(фамилия,имя,отчество, адрес)

На 2001 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

За подписку на газету «Наша СВАБОДА» Сумма

КВИТАНЦИЯ

Кассир

Пеня

Плательщик Всего

На «прэзідэнцкі» курорт можа паехаць кожны

Алена ЛАБАНАВА

Беларуская дзяржаўная курортна-санаторная база налічвае 70 санаторыяў, 126 санаторыяў-прафілакторыяў, 11 дамоў і базаў адпачынку. Іншым уласнікам належаць 215 санаторных установаў. Усе яны могуць змясціць 35.700 чалавек, а маюць патрэбу ў санаторным лячэнні 1,3 мільёна чалавек. Былых піянерскіх лагераў (зараз яны называюцца лагерамі адпачынку) засталося каля 40, прычым іхні стан усё больш горшыцца, і, па прагнозах спецыялістаў, да лета пятай мы недалічымся.

Наогул стан медыцынскага абсталявання на адзнаку «добра» дырэктар Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні Уладзімір Рыжанкоў ацаніў толькі ва ўстановах, якія падпарадкоўваюцца Упраўленню справамі прэзідэнта. У іншых курортных установах 40-50% абсталяванне вымагаюць замены. Да такіх прывілеяваных установаў адносяцца санаторыі ў Туапсе, Сочы, Юрмале. Як запэўніў Уладзімір Рыжанкоў, адпачыць там можа любы ахвотны незалежна ад свайго сацыяльнага статусу. 30% пуцёвак туды распаўсюджваюцца сярод міністэрстваў і ведамстваў, а 70% — па прадпрыемствах. Заплаціць за яе трэба ў залежнасці ад акладу рабочага ці службоўца ад 10 да 30% ад поўнага кошту. А ён, напрыклад, у Юрмале – 380 тысячаў рублёў.

Для лячэння некаторых захворванняў выкарыстоўваюцца і санаторна-курортныя ўстановы Расіі і Украіны. Гэта Трускавец, Моршын (водалякарні), Місхор (захворванні дыхальных шляхоў), Сакі (гінекалагічныя захворванні), Еўпаторыя, Сочы і Туапсе. Але калі ў 1997 годзе доля такіх пуцёвак складала 26% ад агульнай колькасці рэалізаваных пуцёвак, то летась усяго 8%. У мінулым годзе 1.200 дзетак-інвалідаў з парушэннем апірышчна-рухальнага апарата з 5,5 тысячаў маючых у гэтым патрэбу прайшлі курс санаторнага лячэння ў Еўпаторыі. У бягучым годзе колькасць такіх дзяцей не перавысіць 200 з 6.300 маючых патрэбу ў лячэнні. Па словах Уладзіміра Рыжанкова, зроблена гэта выключна дзеля таго, каб развіць уласную базу дзіцячага санаторнага лячэння. Нашы лячэбніцы зараз непадрыхтаваныя для лячэння дзяцей-інвалідаў (усяго іх у Беларусі 26.000), і таму каб праз 2 гады яны наблізіліся да стандартаў, трэба ўкладаць валюту менавіта сюды, а не закупляць за яе расійскія ці ўкраінскія пуцёўкі. Самыя танныя на бягучы зімні перыяд украінскія курорты – па 210 долараў, кошт беларускіх пуцёвак складае ў сярэднім 250 тысячаў рублёў (ёсць і за 400 тысячаў), а Расія бярэ па 14.000 расійскіх рублёў (ці 480 долараў).

Прыярытэтным у 2001 годзе будзе лячэнне насельніцтва, а не яго аздараўленне. На гэта выдзелена каля 130 мільёнаў дзяржаўных сродкаў, з іх палова пойдзе на чарнобыльцаў. Па чарнобыльскай праграме запланавана закупіць 557 тысячаў пуцёвак, але рэальна атрымаецца меней, бо закладзены ў разлікі кошт пуцёўкі – 140 тысячаў рублёў – не адпавядае рэчаіснасці. А тыя, каму законам даецца права на санаторнае лячэнне, могуць атрымаць грашовую кампенсацыю, калі такое лячэнне яны так і не атрымалі. За 1999 год па кампенсацыях было выплачана 28 мільёнаў недэнамінаваных рублёў, у 2000 годзе плануецца выплаціць 85 тысячаў.

Апрача таго. дырэктар Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні паведаміў, што на 1.000 працоўных у 1997 годзе прыпадала 11,3 пуцёўкі, у 1998 –14, 1999 – 18, а ў 2000 – 28 пуцёвак. ■

Альбо афіцыйны беспрацоўны, альбо «чаўнок»

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Паводле апошніх звестак, статус беспрацоўных на Брэстчыне маюць крыху больш за 11 тысяч чалавек. Лічыцца, што гэта невысокі паказчык. На думку спецыялістаў, галоўнай прычынай таго, што людзі не ідуць рэгістравацца на біржу працы, з'яўляецца блізкасць мяжы і магчымасць зарабляць гандлем спіртам і цыгарэтамі ў суседняй Польшчы.

Большая палова з зарэгістраваных на біржы — 6,5 тысячы чалавек — жанчыны. Выпускнікі агульнаадукацыйных школаў складаюць сярод беспрацоўных 10 працэнтаў, звольненыя па ўласным жаданні — 32 працэнты, вызваленыя пры ліквідацыі прадпрыемстваў і скарачэнні штатаў — 6 працэнтаў. Сярод беспрацоўных 54 працэнты складае моладзь ва ўзросце да 30 гадоў.

Даволі высокі на Брэстчыне ўзровень схаванага беспрацоўя. Напрыклад, на працягу мінулага года ў рэжыме няпоўнага тыдня працавалі 27,8 тысячы чалавек, што на 21 працэнт больш, чым у 1999 годзе. Вымушаныя адпачынкі паводле ініцыятывы адміністрацыі мелі 40,5 тысячы чалавек, што на 34 працэнты больш, чым пазалетась (60 працэнтаў з іх не атрымалі ніякай грашовай кампенсацыі). ■

БелаПАН

Война по законам подлости — особая наука

Вероника ЧЕРКАСОВА

Больше года назад в Беларуси вышла книга «Война по законам подлости». Сборник откровенно антисемитского содержания был издан ЗАО «Православная инициатива» и реализовался в специализированном магазине «Православная книга», расположенном в центре Минска.
Для того, чтобы осознать произошедшее и сделать выводы, у государства был почти год. По тому, как оно распорядилось этим временем, можно судить об его отношении к своим гражданам.

Напомним, что в сборнике имеются такие известные памятники антисемитизма, как книга В.Ушкуйника «Каган и его Бек. Победа масонов», «Катехизис еврея в СССР», «Протоколы сионских мудрецов». Есть там и материалы «новейшей истории», например, статьи «Слишком много евреев», «О том, как иудеи отравляют нашу Русь православную», «Евреи снова в русском Кремле» и множество материалов в защиту белорусского президента от всех его многочисленных врагов, начиная с жидо-масонов, включая «так называемых демократов» и заканчивая БНФ. Для того, чтобы у читателя не возникло сомнений в позиции авторов сборника, в его начале имеется предисловие, где со всей принципиальностью поставлен вопрос: «Почему такие потоки лжи и клеветы, такие нападки на Президента Александра Лукашенко, который всеми силами старается защитить свой народ, восстановить наше братство? У Беларуси сейчас есть два пути выбора: либо в кабалу того же Запада, либо к жидо-масонам, оккупировавшим Россию. И есть третий путь — оставаясь островком свободы, стать центром собирания славянских народов для отпора силам зла».

Более года прошло с тех пор, как увидело свет это одиозное издание. Казалось бы, у государства было время на то, чтобы осознать произошедшее и отреагировать на него. Оно, собственно, и отреагировало...

Антисемитизм в Беларуси имеет давние традиции. В 1938 году здесь были закрыты все еврейские школы, еврейские факультеты в институтах и университетах, еврейский désинститут и институт культуры. С тех пор ничего не изменилось, до сих пор государство не открыло ни одной самостоятельной еврейской школы. До революции в Минске было 82 синагоги, еще сейчас существует 7 или 8 зданий синагог, и ни одно из них не возвращено еврейскому национальному меньшинству. За все эти годы не найдено ни одного человека, который совершал акты вандализма на кладбищах, надругательства над обелисками.

В 1992 году единственный в Минске обелиск жертвам геноцида на Яме был обезображен тем, что на нем разбили трехлитровую банку белой масляной краски. Но памятнику повезло, поскольку буквально через две недели после этого в Минск приезжал премьер-министр Израиля Шимон Перес, и перед его приездом обелиск привели в порядок.

Никакой официальной реакции властей по этому поводу традиционно не последовало, что дает основания говорить о государственном антисемитизме, который выражается в нежелании государства бороться с наблюдаемыми сегодня формами и проявлениями антисемитизма. Говорить об этом позволяют яркие проявления двойной морали, когда с одной стороны президент заявляет, что «евреи никогда не станут изгоями на нашей земле», но в то же время почти ежемесячно в том или ином городе происходят акты вандализма на еврейских кладбищах. Во время войны в Бресте за два дня уничтожили 26 тысяч евреев, практически половину всего населения. Сейчас в центре города стоит памятник жертвам гитлеровского геноцида, который 15 октября 2000 года, в годовщину уничтожения еврейского населения Бреста, осквернили в четвертый раз. В Гродно, в центре города на стенах, на парапете набережной Немана нарисованы свастики, за которыми следует знак равенства и звезда Давида. Если государство не пытается своими конституционными возможностями оградить национальное меньшинство от подобного экстремизма, то меньшинству остается лишь думать, что государство заодно с теми, кто оскверняет кладбища и рисует звезду Давида рядом со свастикой.

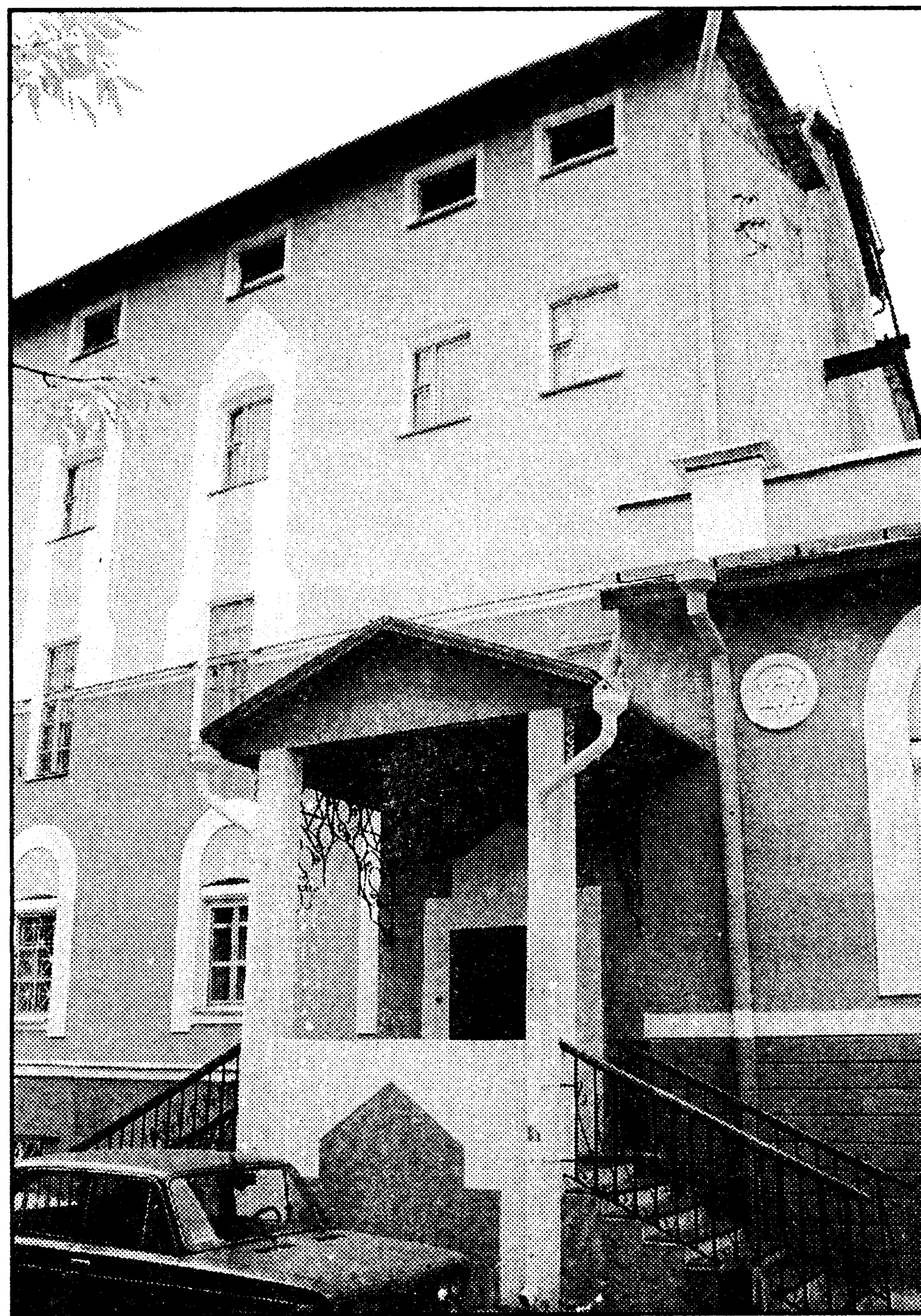
То, что государство не желает предупреждать возникающие в обществе профашистские тенденции, дает основания сегодня говорить об антисемитизме не как о бытовом зле, а как о социальном явлении. Руководство России и Беларуси традиционно не замечает все более и более ярких проявлений антисемитизма, поскольку боятся потерять какую-то часть антисемитски настроенного электората. Усиленная русификация Беларуси привела к тому, что приток сюда великодержавных шовинистических тенденций из России усилил местные антисемитские тенденции. То, что он перехлестнул границы России и выплеснулся на белорусскую почву, говорит о наличии явно негативных тенденций в отношениях наших двух стран. А потому не удивительно и то, что основная часть тиража «Войны по законам подлости» была направлена в Россию. Но кое-что осталось и в Беларуси. Сборник до сих пор продается в магазине «Православная книга» и стоит на полке рядом со Священным писанием, проповедующем сострадание и любовь. Более того, этот сомнительный бестселлер был приравнен к академическим изданиям и продавался в магазине «Академкнига» за 2.900 рублей. Похоже, именно в такую сумму в процессе инфляции превратились знаменитые тридцать серебрянников.

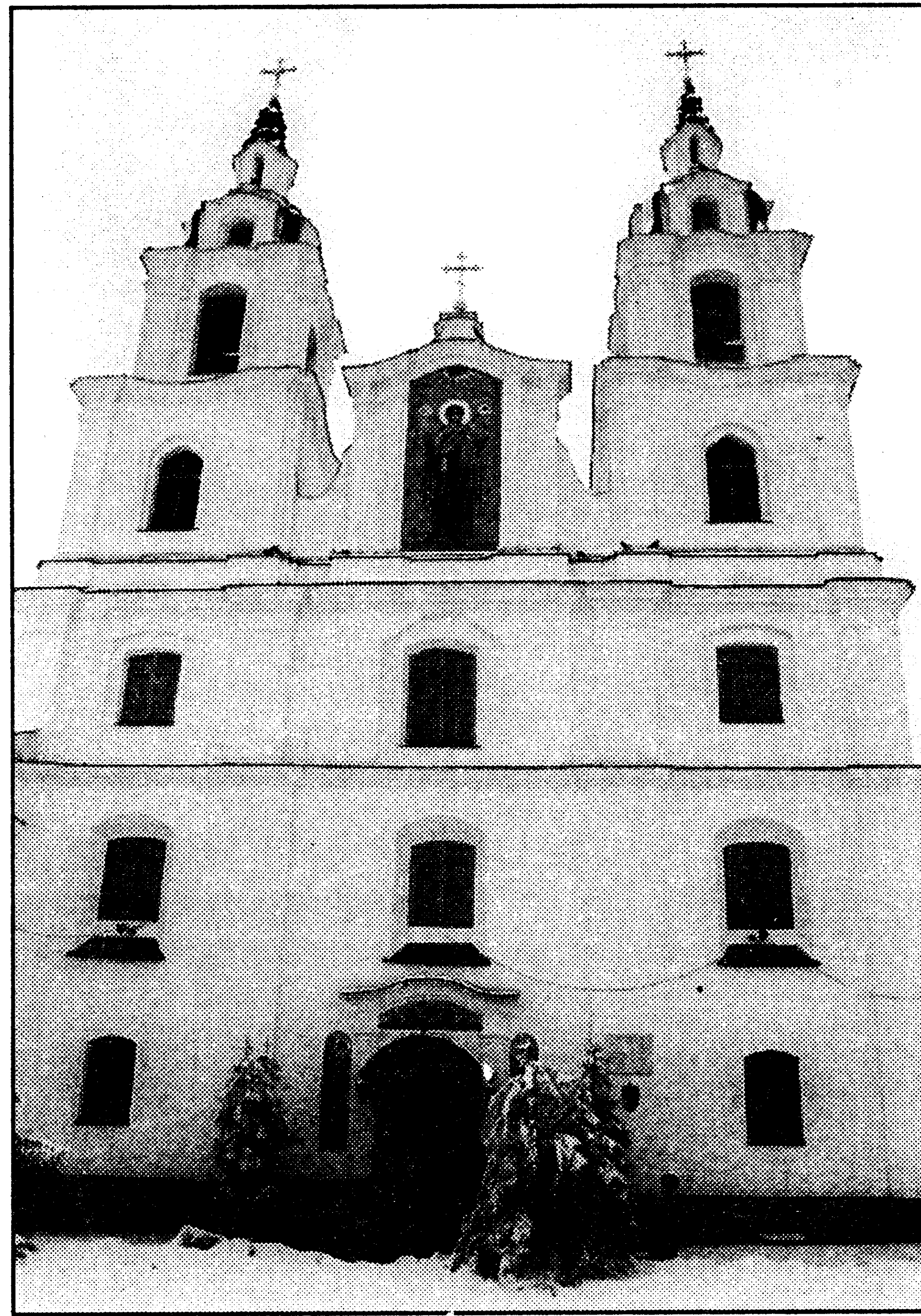
Отреагировало на появление нового бестселлера лишь руководство Иудейского религиозного объединения в Республике Беларусь, потребовавшее призвать к ответственности авторов и издателей сборника «Война по законам подлости». Еще в начале декабря 1999 года руководство религиозного объединения направило экземпляр издания с сопроводительным письмом в Госкомитет по печати с просьбой дать заключение о соответствии содержания книги законодательству Беларуси. Книга вместе с соответствующими комментариями была направлена в прокуратуру страны на предмет возможного возбуждения уголовного дела в отношении ее авторов и издателей. Союз еврейских организаций и общин, обратившийся за поддержкой к закону, проиграл суды с издателем этой книги В.Чертовичем по защите чести, достоинства и деловой репутации: книга была объявлена произведением научного характера, то есть, не подлежащая судебному спору. Суды всех инстанций поддержали это решение районного суда. Наверное, на судей так подействовали слова, написанные в предисловии к сборнику: «Возможно, у некоторых читателей после прочтения этой книги появится желание «бить жидов, спасать Россию». Мы предупреждаем, что книга ни в какой степени не задумана как труд, направленный против еврейской нации». Так что антисемитских тенденций и высказываний в книге нет, а на нет – и суда нет. Кстати, аналогичная ситуация сложилась с иском протестантов к издателям и авторам «Народной газеты», опубликовавшей оскорбительную в адрес их конфессии статью журналистки Нины Янович: как и в случае с книгой, статья объявлена содержащей материалы научного характера, и потому спор якобы не подлежит научному разбирательству. Создается впечатление, что существует негласная договоренность между властями республики и руководством православной конфессии вообще не реагировать на этот скандал.

В мае еврейские организации проиграли кассационный процесс в городском суде, а на попытки возбуждения уголовного дела о разжигании межнациональной розни в прокуратуре оттуда каждый раз приходил один и тот же ответ, где писалось, что книга была подвергнута проверке (правда, не указывалось, какой), и признаков преступления обнаружено не было. Зато стало понятно, что государство попросту решило отстраниться от проблем, связанных с межнациональными отношениями. Причем, это касается не только еврейского вопроса, а вообще проблем, связанных с взаимоотношениями народов в многоэтнической, многоконфессиональной стране, которой является Беларусь. Во второй половине 2000 года комитеты по делам религий стали проводить упорядочение «юридических адресов», по которым зарегистрированы религиозные общины. По сути дела, таким образом проводится негласная перерегистрация религиозных организаций. При этом выяснилось, что неправославным структурам практически невозможно получить юридический адрес, снять в аренду офис, получить в аренду для службы зал, пригласить священнослужителя из-за рубежа и т.д.

Однако, вернемся к книге. Если отношение к проблеме белорусского президента, которого усиленно защищает и прославляет «Война по законам подлости», понятно, то остается неясной позиция церкви, выступившей инициатором этого издания. Несмотря на то, что скандал перешагнул границы Беларуси, митрополит Филарет, который весной 1997 года приезжал на Яму и говорил проникновенные слова в память о невинно убиенных там евреях, до сих пор так и не отреагировал на него. Впрочем, почему нет? Иногда действия бывают гораздо красноречивее слов. Так, епархия открыто поддержала издателя книги «Война по законам подлости» В.Чертовича на выборах в Верховный совет. Он, правда, все равно их проиграл, но не его вина, что нашлись люди, более приближенные к телу, нежели православный печатник. И разве не является откровенной демонстрацией отношения к данной проблеме церковных властей то, что выступившая с открытой антипротестантской проповедью Нина Янович и ведущая агрессивно-националистических передач, разжигающих межнациональную рознь, Нина Чайка получили памятные грамоты лично из рук владыки? До сих пор по государственному радио идет чтение отрывков из этой книги... И разве не отражает отношение к проблеме на государственном уровне тот факт, что депутат палаты представителей Сергей Костян в день открытия сессии парламента вручал в качестве подарка всем депутатам эту самую «Войну»? Столь демонстративное распространение книги явно антисемитского содержания позволяет предположить если не наличие госзаказа, то, как минимум, полное равнодушие государства к мнению и чувствам значительной части своих граждан, а также о существовании кругов, заинтересованных в поддержании межнациональной напряженности. Это, в первую очередь, удобно, ибо дает возможность выпустить пар, найти или назначить виновных, повернуть русло общегосударственной напряженности в сторону межнациональных отношений, увести от «горячих» тем и объектов внимания.

Совершенно очевидно, что все это — звенья одной политики. А политика заключается в том, что православие в Беларуси пытаются утвердить не только государственной религией, но и государственной идеологией, поскольку другой идеологии в общем-то нет, а нынешний режим в неидеологизированном государстве существовать просто не может. Однако, демонстративная государственная поддержка одного религиозного уклада в многоконфессиональной стране может иметь самые драматические последствия. Фактически поставлен под сомнение сам принцип отделения церкви от государства. Религия в Беларуси становится полем идеологической борьбы, на котором государство, отдавая предпочтение православной вере, разрешает попирать право на свободу совести своих граждан с иными религиозными верованиями. ■

Фота Ул.ШЛАПАКА

«Першацвет» выдзіраюць з коранем

Ірына ТОЎСЦІК

Невылечная хвароба закрыцця беларускамоўных часопісаў і газет гэтым разам спасцігла маладзёжны часопіс «Першацвет» (у арыгінале «ПершARTцвет»).

Часопіс маладых аўтараў «Першацвет», першы нумар якога выйшаў у кастрычніку 1992 года, праіснаваў шэсць гадоў. Ідэя стварэння часопіса, як і літаратурнага аб'яднання «Крыніца» пры ім, належыць пісьменніку Алесю Масарэнку, які стаў на чале і таго, і другога. Назва «Першацвет» цалкам адпавядала зместу часопіса, яго першапачатковай задуме. Творчы патэнцыял маладых беларускіх аўтараў узрастаў. Патрэбны быў творчы кантакт, літаратурная студыя. Узгадвае Алесь Масарэнка: «Гэты часопіс якраз і меў такі накірунак. У кожным нумары 6-7 аўтараў друкаваліся ўпершыню. Часопіс нёс у сабе канцэпцыю беларускай ідэі, злучаў маладых літаратараў. Адзінае, была рубрыка «Гасцёўня», дзе змяшчаліся творы сталых аўтараў як вучэбны прыклад. Абавязковай была «Кніга» ў нумары. Так выходзілі першыя кнігі маладых аўтараў— Ганны Ціханавай, Янкі Лайкова і іншых». Усяго за шэсць гадоў выйшла 70 нумароў часопіса.

У 1998 годзе Дзяржаўным камітэтам па справах моладзі быў створаны новы часопіс, далучаны да рэдакцыі газеты «Пераходны ўзрост». Звольніўшы А.Масарэнку з пасады галоўнага рэдактара, ушчэнт знішчыўшы першапачатковую канцэпцыю часопіса, Дзяржкамітэт па справах моладзі пакінуў толькі назву. Насамрэч надалі мадэрновы стыль як вокладцы часопіса, так і яго «начынню». З'явіліся новыя рубрыкі, у тым ліку і публіцыстычныя, надзённыя тэмы, сталыя аўтары і г.д. Можа, і нічога быў бы часопіс, каб не старая, ужо зарэкамендаваная назва «Першацвет», якая падразумявае друкаванне ўпершыню маладых аўтараў, іх літаратурных спробаў.

Сёння ўжо зноў стаіць пытанне рэарганізацыі чарговага «Першацвета», якім працягвае займацца літаратурны аддзел Дзяржкамітэта па справах моладзі, намеснік старшыні якога — Алена Шабаліна сказала на гэты конт: «Пакуль няма канкрэтных фактаў, гэта значыць новага часопіса, нельга нічога каментаваць. Яшчэ працуе часопіс «Першацвет», але, як і кожнае выданне, ён мае неабходнасць у зменах. У прынцыпе я не прыхільніца ні старога, ні цяперашняга «Першацвета».

Па звестках, новы часопіс будзе прапагандаваць ідэалагічныя каштоўнасці рэжыму, які існуе сёння на Беларусі, і мець назву «СТО», толькі не зразумела сто чаго? Можа, грамаў? ■

Берлін прымае кіназорак

У аўторак пачынаецца традыцыйны Берлінскі кінафестываль. Яго адкрые фільм «Вораг на парозе», прысвечаны Сталінградскай бітве. Гэта карціна пра дуэль двух снайпераў – савецкага і нямецкага. Фільм здымалі кінематаграфісты на чале з рэжысёрам Жан-Жакам Арно, вядомым па фільме «Імя Розы». Фільм «Вораг на парозе» стаў на сёння найбольш дарагім фільмам за ўсю гісторыю еўрапейскага кіно: на яго было выдаткавана 90 мільёнаў долараў. Кінакарціна здымалася ў Германіі. У рамках фестывалю будуць паказаныя фільмы «Трафік» Майкла Содэрберга, «Ганібал» Рыдлі Скота (другая частка знакамітага «Маўчання ягнятаў»). Усяго ў конкурсе прымаюць удзел 23 фільмы. Бальшыня з іх – чортавы тузін — з еўрапейскіх краінаў. ЗША паказваюць 3 карціны, азіяцкія краіны – 5. Аматары знаёмства з кінавядомасцямі змогуць пабачыць на фестывалі двух славутых выканаўцаў ролі Джэймса Бонда – Шона Конэра і Пірса Броснана. А таксама збіраюцца аздобіць фестываль сваёй прысутнасцю Джоні Дэп, Жульет Бінош, Настасся Кінскі ды іншыя зоркі кінасвету. ■

Інтэрфакс

ІНТЭРФАКС

Усходнія немцы хворыя на расізм

У юбілейным 2000 годзе ў Германіі ўзрасла на 40% колькасць расісцкіх нападзенняў. Павелічэнне найперш адзначаецца на ўсходзе краіны, у рэгіёнах былой ГДР. Пра гэта паведаміў кіраўнік германскага МУС Ота Шылі ў сваім інтэрв'ю штотыднёвіку «Boxe». Па яго прызнанні, за першыя адзінаццаць месяцаў 2000 года было зарэгістравана 13.753 нападу, якія неслі расісцкі і ксенафобскі характар. Гэта на 4.297 нападаў болей, чым за адпаведны перыяд 1999 года. На замежных грамадзянаў нападалі 557 разоў, што на 156 болей, чым пазалетась. Кіраўнік МУС Ота Шылі адзначыў, што на 100 тысяч жыхароў Усходняй Германіі прыпадае ў тры разы болей гэтакіх ганебных інцыдэнтаў, чым на заходніх немцаў.

Сацыялагічнае апытанне, якое праводзілася сярод 1.106 маладых людзей ва ўзросце ад 14 да 25 гадоў, паказала, што больш за трацціну маладых немцаў мяркуе, што нацыянал-сацыялістычнае кіраванне ў Германіі мела «свае вартасці». Сярод апытаных падлеткаў (14—16 гадоў) Усходняй Германіі 62% лічаць, што «пры нацызме было не толькі дрэннае», а 15% і наогул упэўненыя, што ўсталяванне фашысцкага рэжыму «было добрай думкай». Болей за 46% усходняй нямецкай моладзі лічаць, што ў Германіі «зашмат іншаземцаў». На захадзе ФРГ людзей з такім мысленнем менш – 40%. ■

Бландзінкам не шанцуе

Вынікі даследавання ісландскіх сацыёлагаў паказалі, што высокія брунеты атрымліваюць большую заработную плату, чым іхнія калегі па працы меншага росту, а заробак бландзінаў – самы малы. Апытанне праводзілася сярод 3.400 рэспандэнтаў. Бландзіны атрымоўваюць прыкладна на 10% менеей, чым брунеты, жанчыны – прыкладна на 18% меней, чым мужчыны. Людзі, чый рост болей за 179 см, атрымоўваюць прыкладна на 16,5% болей, чым людзі ніжэйшыя за 169 см. Ісландскі інвестыцыйны банк, каментуючы даследаванне, параіў жанчынам «насіць абутак на высокіх абцасах і ні ў якім разе не фарбавацца пад бландзінку». ■

Татарстан пачаў чытаць на лацініцы

Казанскае кніжнае выдавецтва «Магарыф» ужо выпускае ў свет кнігі на татарскай мове з выкарыстаннем лацінскай графікі. Закон «Аб аднаўленні татарскай мовы на аснове лацініцы», быў прыняты ў Татарстане ў верасні 1999 года, а ў жніўні 2000 года былі зацвярджаныя правілы новай арфаграфіі. Цалкам пераход на лацініцу, разлічаны на 10 гадоў, будзе завершаны да 1 кастрычніка 2011 года. Пакуль што выкарыстоўваюцца абодва алфавіты – на аснове лацініцы і кірыліцы. Зараз татарскую мову на лацініцы ў якасці эксперымента вывучаюць у 60 школах рэспублікі. Раней на працягу стагоддзяў татарская мова карысталася арабскай графікай. У 1927 годзе амаль усе цюркскія народы, што ўваходзілі ў склад СССР, перайшлі на лацініцу, якая праіснавала 12 гадоў. У 1939 годзе татарская мова па рашэнні Сталіна была пераведзеная на кірыліцу. ■

Новыя крыжакі

Прэзідэнт Ірака Садам Хусейн дазволіць «добраахвотнікам» ісці ў паход «для вызвалення Іерусаліма». Член Савета рэвалюцыйнага камандавання Ірака Алі Хасан аль-Мегід паведаміў, што па загадзе Хусейна пачалося фарміраванне першай брыгады валанцёраў. Раней Ірак абвяшчаў пра гатоўнасць 6,5 мільёнаў сваіх грамадзянаў прыняць удзел у «джыхадзе» супраць Ізраіля. ■

Коломбо идет по следу

Владимир СПРИНСЯН

Вот уже несколько лет этот человек с хитроватым прищуром глаз, в стареньком примятом плаще без стука входит в наши квартиры. Многие, конечно, догадались, что речь идет о великом сыщике Коломбо, роль которого исполняет Питер Фальк. На первый взгляд он кажется несколько простоватым и неуклюжим, но затем убеждаешься, что за нарочитой простотой скрываются глубокий аналитический ум, природная смекалка.

Детектив Коломбо покорил наших телезрителей своей проницательностью, умудренностью и настойчивостью. Он вступает в самые опасные схватки, расследуя самые странные и самые загадочные преступления, будь-то убийство телевизионной звезды, спортивного магната или отставного полицейского. И всегда находит виновных. Часто ему приходится принимать нестандартные решения, которые не характерны для других полицейских.

Создатели знаменитого детективного персонажа Ричард Левинсон и Уильям Линк не удосужились даже придумать ему имя. Поэтому во всех сериях он и проходит только как лейтенант Коломбо. Никто и никогда не видел его на работе в своем офисе. Всегда он появляется на месте преступления неожиданно, а значит, и вовремя. Никто не видел и его жены, хотя о ней телезрителям становится известно все из уст самого Коломбо. Оказывается, они полюбили друг друга еще в средней школе, а вскоре и поженились. Миссис Коломбо не любит готовить, зато обожает учиться и все время посещает какие-то курсы. Она хорошо танцует и поет, ведет домашнюю бухгалтерию, много читает, разгадывает кроссворды. Поклонница классической музыки, особенно оперной, она не отказывается послушать и рок-музыку. Очень эмоциональна. У телезрителей жена-невидимка пользовалась не меньшей популярностью, чем ее муж. И они всегда ждали, как оценит ту или иную ситуацию миссис Коломбо устами своего мужа, какая поговорка или пословица припасена ею на данный случай.

Интересно, что кинематографисты сделали несколько попыток снять фильм о жене великого сыщика. В 1979 году состоялась премьера картины «Миссис Коломбо», в главной роли которой снялась талантливая молодая актриса Кейт Малгрю. Но новый образ жены лейтенанта полиции не встретил одобрения у фанатов сериала. Для них миссис Коломбо оставалась такой, какой ее представил сам детектив и как они ее сами представляли. И проект провалился.

Следует сказать, что в реальной жизни такая миссис — миссис Элис Фальк была. Актер развелся с ней еще в 1976 году, но и сегодня между ними прекрасные отношения. От этого брака родились две девочки: в 1966 году Джеки, а в 1971-м — Кэтрин. Питер Фальк их обожал. И даже после развода продолжал оплачивать обучение Кэтрин в университете. Правда, однажды ему показалось, что дочь не очень считается с ним, да к тому же еще и тратит слишком много денег. Актер пригрозил, что прекратит оплачивать ее обучение. Но Кэтрин не растерялась. Она наняла адвоката, который доказал, что ее отец не прав, и Фальк вынужден был продолжить финансирование учебы дочери.

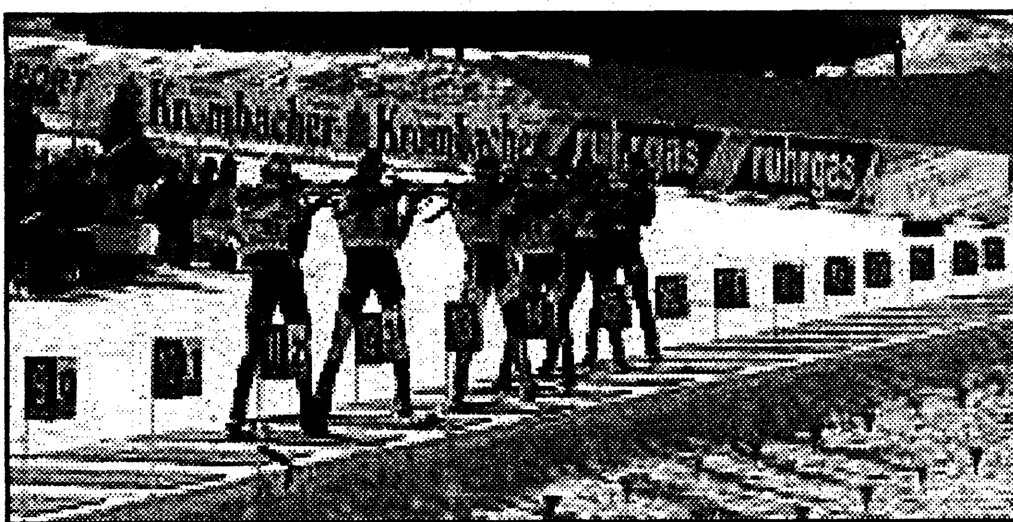
Второй раз Питер Фальк женился, как и первый — с благословления своей престарелой матушки, на актрисе Шери Дейниз, и живут они в уютном восьмикомнатном особняке в Беверли Хиллз. Мало кто знал, что актер уже в немолодом возрасте увлекся живописью. Но вот в 1997 году в рамках культурной программы Каннского кинофестиваля была организована первая персональная выставка его картин. Она стала как бы своеобразным подарком звезде детективного жанра к его 70-летию. В центре экспозиции находился большой автопортрет Питера Фалька. И, конечно же, был он в образе своего знаменитого лейтенанта Коломбо — в стареньком плаще и с неизменной сигарой в руке.

У актера есть еще одна маленькая слабость — он большой любитель мороженого. «Это мой самый любимый десерт с детства, — говорит он. — Мороженое я готов есть с утра и до вечера. Особенно люблю шоколадное, малиново-банановое и сливочное с орешками». ■

Gazeta.ru

СПОРТ

Біятланісты рушаць да медалёў

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Пятнічныя масавыя старты на Чэмпіянаце свету па біятлоне ў мужчын на 15 кіламетраў і ў жанчын на 20 кіламетраў прымусілі падумаць аб патрэбе значна лепшай падрыхтоўкі беларускіх біятланістаў у стралковым кампаненце спаборніцтваў. Калі б беларусы крыху менш «мазалі», то і шанцаў трапіць прынамсі ў дзесятку ў іх было б значна больш. Зрэшты, не на жарт разгуляўшыся, Вадзім Сашурын так і зрабіў, прыбыўшы на фініш шостым. Прывядзем некаторую статыстыку з масавых стартаў.

Удзел у іх прымае па трыццаць лепшых біятланістаў і біятланістак па выніках зімніх этапаў кубка свету. У мужчын у гэты лік трапіла трое беларусаў: Аляксей Айдараў, Алег Рыжанкоў і Вадзім Сашурын. Найгорш, як звычайна, у гэтым сезоне з вышэйпералічанай тройкі выступіў Аляксей Айдараў. Тры разы прамахнуўшыся на першым рубяжы, ён заняў апошняе месца. Пазней, паспрабаваўшы адыграцца, ён настроіўся і выйшаў на дваццаць шостае месца. Алег Рыжанкоў трапна адстраляўся на першым рубяжы, але па два разы «мазануў» на другім і трэцім і ў выніку стаў дзевятнаццатым. Сашурын жа стаў пятым, дапусціўшы па промаху на першым і другім стрэльбішчы. А перамог той, хто быў найбольш дастойны перамогі ў гэтым сезоне, – француз Рафаэль Пуарэ.

Гэтак жа і ў жанчын з вялікім адрывам перамагла шведка Магдалена Форсберг, якая выйграла амаль усе этапы кубка свету, а на чэмпіянаце свету ёй да гэтага не шанцавала. Што да беларусак, то яскрава выявілася, хто ж будзе прымай беларускіх біятланістак на будучыя сезоны. Вольга Назарава, якая заняла чатырнаццатае месца з адным промахам, паказала, што ёй яшчэ ёсць куды расці і перспектывы гэтага росту будуць відаць ужо ў хуткім часе. І справа не ў месцы (скажам, ад дзінаццатага яе аддзялілі толькі тры секунды), а ў тым, што Вольга навучылася здзіўляць, і здзіўляць прыемна. А гэта калі-небудзь выльецца ў прывабны рэзультат на самым высокім узроўні.

Святлана Парамыгіна з пяццю промахамі стала дваццаць шостай, і гэта ў прыпынце цяпер яе вынік.

У суботу прайшла жаночая эстафета, якая прынесла вялікае засмучэнне і нават крыху сораму за прадстаўніц Беларусі. Толькі на першым этапе магчыма яшчэ было ўбачыць, на якім жа месцы і з якім адставаннем ідзе Кацярына Грыгор'ева. Далей беларусак з-за аграмаднага адставання проста перасталі паказваць, і ў выніку яны занялі толькі трынаццатае месца з пятнаццаці камандаў-удзельніцаў з адставаннем ад чэмпіёнак з Расіі ў сем з паловай хвілінаў. Жаночы біятлон, прынамсі зараз, знаходзіцца ў самым звычайным крызісе, і выйсце з яго можа з'явіцца толькі са станаўленнем новага пакалення беларускіх біятланістак. ■

Беларусы на алімпіядзе? Пытанне ў парадку дня

Аляксей СТАЎСКІ

Вельмі цяжкім выдаўся для нацыянальнай хакейнай зборнай Беларусі алімпійскі адборачны турнір у сталіцы Нарвегіі Осла. Здавалася б, для яўных фаварытаў групы, якімі лічылі беларусаў, здабыць адну з трох пуцёвак на алімпійскія гульні ў амерыканскі горад Солт-Лэйк-Сіці не складзе цяжкасцяў, але...

А як усё пачыналася. Першыя хвіліны першай гульні са зборнай Украіны шакіравалі ўсіх на турніры. За сто секундаў гульні – дзве закінутыя шайбы ў вароты Украіны. Украінцы выйшлі на лёд, як сонныя мухі, і проста не здолелі адэкватна адрэагаваць на першы напор беларусаў. Андрэй Скабелка і Алег Антоненка закінулі па шайбе. Далей гульня выраўнялася, і ўкраінцы адыгралася, закінуўшы па шайбе у другім і трэцім перыядах. Такім чынам, каманды запісалі на свой рахунак па адным ачку.

Далей у групе пачаліся пэўныя нечаканасці. Спачатку зборная Германіі перамагла гаспадароў адборачнага турніру каманду Нарвегіі — 6:4, а затым тых жа нарвежцаў перамаглі ўкраінцы — 5:1, пакінуўшы тым толькі ілюзорныя шанцы адносна іхняй алімпійскай будучыні. Для гэтага гаспадарам з самай дарагой краіны Еўропы патрэбна было, каб спачатку Германія перамагла беларусаў, а затым каб тое ж самае зрабілі самі нарвежцы. А Украіна такім чынам першай дабілася пуцёўкі ў Солт-Лэйк-Сіці. Гульня з Германіяй пачалася з двухбакававострых уколаў. Аляксандр Андрыеўскі закінуў першы, але немцы тут жа адыгралася. Больш закінутых шайбаў не было. Такім чынам, немцы таксама завявалі сабе пуцёўку на алімпіяду, а ў беларусаў усё вырашалася ўгоа ўвечары ў гульні з Нарвегіяй.

У групе «Б», гульні ў якой праходзяць у аўстрыйскім горадзе Клагенфурт, забяспечыла сабе пуцёўку на алімпіяду нашая старыя знаёмыя – хакеісты зборнай Латвіі, якія спачатку перамаглі датчан – 4:1, а пасля згулялі ўнічыю з Францыяй – 1:1. Іншыя вынікі ў гэтай групе: Францыя-Аўстрыя – 3:3, Аўстрыя-Данія – 6:2. Аўстрыйцы ў выніку таксама здолелі выйграць пуцёўку на алімпійскія гульні. ■

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі.
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Мэджык»
г. Мінск, вул. Кнорына 50. Заказ № 149 Нумар падпісаны ў друк 11.02.2001 (15.00) Наклад — 9.360